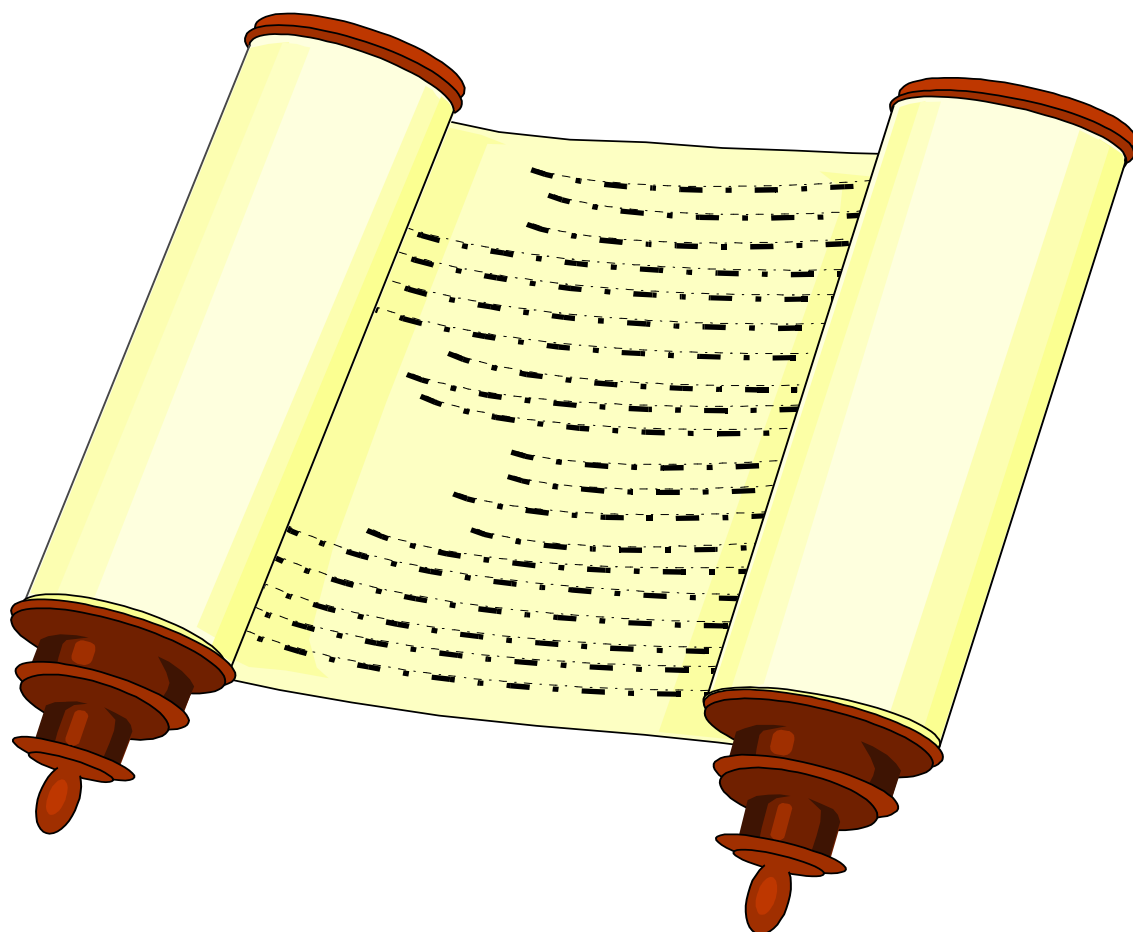

”בני ציון”

פרד”ס התורה

פשוט וברור

פְּרֻשׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוֹר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:49

עֲרֻשׁ"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:52

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"הֲמֵן מִן הַתּוֹרָה מְנִין?!"

על הכתוב במגילה (אסתר א', י'): "בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כָּטוֹב לֵב הַמְּלֶךְ בַּיּוֹן, אָמַר... לְהַבִּיא אֶת וְשֵׁתִי הַמֶּלֶכָה...". פֶּרֶשׁ רש"י: "רְבוּתֵינוּ אָמְרוּ: שַׁבַּת הָיָה".

מִכָּאן, אוֹמְרִים חז"ל, רוֹאִים אָנוּ שֶׁשָּׂרֵשׁ נֹס פּוֹרִים (=הִרְיָגַת וְשֵׁתִי) הָיָה בַּיּוֹם שַׁבַּת קָדֵשׁ. וּבְזָכוֹת הַשַּׁבָּת, הַקָּדִים הִקְבִּי'ה רְפוּאָה לְמִכָּה, וְנִהְרָגָה וְשֵׁתִי, וּבָאָה אֶסְתֵּר בְּמִקּוּמָהּ, וְהִצִּילָה אֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן אוֹמֵר הַרִ"ט בְּפָנִים "פּוֹרִים דַּהּ": "בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כָּטוֹב לֵב הַמְּלֶךְ בַּיּוֹן, אָמַר... לְהַבִּיא אֶת וְשֵׁתִי הַמֶּלֶכָה...". 'בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי' - הוּא שַׁבַּת קָדֵשׁ. 'כָּטוֹב לֵב הַמְּלֶךְ' - הוּא מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִקְבִּי'ה. 'בַּיּוֹן' - שֶׁל קִידוּשׁ, שְׁעוֹשִׁים יִשְׂרָאֵל בְּשַׁבַּת. בְּזָכוֹת זֶה, הַקָּדִים הִקְבִּי'ה רְפוּאָה לְמִכָּה... וְנִהְרָגָה וְשֵׁתִי". אִם כֵּן, צָרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, מִדּוּעַ סָבַב הִקְבִּי'ה כֵּן, שְׂדוּקָא בְּזָכוֹת שַׁבַּת קָדֵשׁ נִתְהוּהוּ שָׂרֵשׁ נֹס הַפּוֹרִים (=הִרְיָגַת וְשֵׁתִי)?

תְּחִילָה, נִקְדָּים לְהַבִּיא מָה שֶׁשָּׂנִינוּ בְּגִמְרָא (חולין קלט'): "הֲמֵן מִן הַתּוֹרָה מְנִין? (שְׁנֵאמַר): 'הֲמֵן הַעֲצָ' (אֲשֶׁר צוּיִתִּיד לְבַלְתִּי אֲכָל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ?)".

וּפֶרֶשׁ הַרִ"ט בְּפָנִים "אָדָר מֵאֵמֶר ז', אוֹת ט') וְאָמַר, שֶׁאֶסְתֵּר הַמֶּלֶכָה הִיָּתָה גְלוּלָה שֶׁל חָוָה, וְהֵמֵן הַרְשָׁע הוּא בְּבַחֲיַנַּת הַנְּחֻשׁ, שֶׁפָּתָה אֶת חָוָה לְאָכּוֹל אֲכִילָה אֶסוּרָה מֵעַץ הַדַּעַת, וְעַל-יְדֵי כֵּן הִבִּיא מִיָּתָה לְעוֹלָם. וְגַם עֲתָה, הֵמֵן, שֶׁהָיָה כְּאִמּוֹר בְּבַחֲיַנַּת הַנְּחֻשׁ הַקָּדְמוֹנִי, יַעַץ לְאַחְשׁוּרוֹשׁ בְּמִשְׁתָּה לְהַאֲכִיל אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאֲכִלוֹת אֶסוּרוֹת, כִּדִּי לְהַבִּיא עֲלֵיהֶם מִיָּתָה, חֵס וְחִלְלָה. וְזֶה מָה שֶׁרְמְזָה הַגִּמְרָא: "הֵמֵן (הוּא הַנְּחֻשׁ) מִן הַתּוֹרָה...".

וּמוֹסִיף וְאוֹמֵר הַרִ"ט בְּפָנִים "אָדָר מֵאֵמֶר ז', אוֹת ט') וְאָמַר, כִּי כִּדִּי לְתַקֵּן אֶת כָּל אֵלֶּה צוּתָה אֶסְתֵּר (הִיא חָוָה) "וְצוּמוּ עָלַי... שְׁלֹשֶׁת יָמִים... וּבְכֵן אָבּוּא אֶל הַמְּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא כָדַת וְכֹאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי". שָׁכַן, אֲנִי גִרְמַתִּי לְכָל אֵלֶּה, בְּשׁוּמְעֵי לְעַצַּת הַנְּחֻשׁ, בְּאֲכִילָה מֵעַץ הַדַּעַת. וְלָכֵן אָמְרָה "וְכֹאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי" (פְּעַמִּים "אֲבַדְתִּי"): פֶּעַם רִאשׁוֹנָה "אֲבַדְתִּי" בַּחֲטָא עַץ הַדַּעַת, שְׂאָז הִטִּיל בָּהּ הַנְּחֻשׁ זוֹהֶמָא. וּפֶעַם שְׁנִיָּה "אֲבַדְתִּי" כְּעַתָּה, עִם הֵמֵן, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת הַנְּחֻשׁ.

וְאוֹלָם, נִתְקַיֵּם בְּהֵמֵן מָה שֶׁאָמַר הַקְּב"ה לְנְחֻשׁ: "...הוּא יִשׁוּפְדָּ רֵאשׁ" - שְׁנִתְלָה בְּרֵאשׁוֹ עַל הַעֲצָ. וְזֶהוּ שֶׁפָּתוּב בְּגִמְרָא: "הֵמֵן מִן הַתּוֹרָה מְנִין?!" - מְנִין הָיָה לוֹ (=לְהֵמֵן) הַכַּח לְקַטְרוֹג עַל יִשְׂרָאֵל? וּמִתְרַצֵּת הַגִּמְרָא: "הֵמֵן הַעֲצָ (אֲשֶׁר צוּיִתִּיד לְבַלְתִּי אֲכָל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ?)" - שֶׁהַצִּלִּיחַ לְעוֹרֵר אֶת חֲטָא עַץ הַדַּעַת, עַל-יְדֵי שְׁנֵהֵנוּ יִשְׂרָאֵל מִסְעוּדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רְשָׁע (=אַחְשׁוּרוֹשׁ).

וְרֵאוּי לְהוֹסִיף כָּאן אֶת דְּבָרֵי הַמְּקוּבָּל הָאֱלֹקִי, רַבִּי אַרְיָה לֵיב זצ"ל, בְּעַל "חֻמַּת אַרְיָאֵל" ("דְּבָרֵי אֶסְתֵּר", דף א' "בִּימֵי אַחְשׁוּרוֹשׁ"): "...אָמְרוּ חז"ל (שַׁבַּת קְמוּ), שְׂבָא (הַ)נְּחֻשׁ עַל חָוָה, וְהִטִּיל בָּהּ זוֹהֶמָא. וְיִשְׂרָאֵל, (כִּי)שְׁעַמְדוּ עַל הַר סִינַי - פְּסָקָה זוֹהֶמָתוֹ. וּבִימֵי אַחְשׁוּרוֹשׁ, נִתְעוֹרְרָה (ה) שׁוּב זוֹהֶמָת הַנְּחֻשׁ... עַל-יְדֵי אֲכִילַת סְעוּדָתוֹ (=אֲכִילָה מִסְעוּדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רְשָׁע). וְלָכֵן 'אַחְשׁוּרוֹשׁ' עוֹלָה (בְּגִמְטְרִיָּה) זוֹהֶמָת הַנְּחֻשׁ... וְזֶה שֶׁשְׁלַחָה אֶסְתֵּר לְדַעַת עַל מָה זֶה - רֵאשִׁי תִיבוֹת זוֹהֶמָת הַנְּחֻשׁ. (שָׁכַן, אֶסְתֵּר רְצָתָה לְדַעַת) בְּאִיזָה חֲטָא נִתְעוֹרְרוּ (עַל יִשְׂרָאֵל) חֲטָא עַץ הַדַּעַת וְזוֹהֶמָת הַנְּחֻשׁ? לָכֵן, הוֹצֵרְכוּ מִחֲדָשׁ (יִשְׂרָאֵל) לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, (כִּמּוֹ שֶׁפָּתוּב (מְגִילַת אֶסְתֵּר ט'): "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים" - "קִיְמוּ" מָה שֶׁקַּבְּלוּ כְּבָר"), וְעַל-יְדֵי (כֵּן) פְּסָקָה זוֹהֶמָתוֹ...".

וּמוֹסִיף עַל-כֵּן "יַעֲרוֹת הַדְּבָשׁ" (חֶלֶק ב', דְּרוֹשׁ ט'), שֶׁזֹּאת הַתְּשׁוּבָה לְשֶׂאֱלָה, מִדּוּעַ בְּקִשׁוֹ הֵמֵן הַרְשָׁע וְיוֹעֲצֵיו לְהִמִּית אֶת מְרַדְכֵי דוּקָא בְּתִלְיָה עַל עַץ (וְלֹא בְּחֶרֶב, לְמִשְׁל). שָׁכַן, הֵם רָצוּ לְעוֹרֵר אֶת חֲטָא עַץ הַדַּעַת. וְהֵנָּה, מִבּוֹאֵר בְּסִפֵּר "שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה" לְרַבְּנוּ חַיִּים וַיְטָאֵל זצ"ל (שַׁעַר א', חֶלֶק א'), שֶׁעַל-יְדֵי חֲטָא עַץ הַדַּעַת, נַעֲשׂוּ (=נִגְרְמוּ) עַרְבוּבִיא וְהִתְחַבְּרוּת בֵּין הַטּוֹב וְהָרָע בְּכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּכְפִי לְשׁוֹנוֹ: "וְדַע, כִּי אַחֲרַי שְׁחָטָא אָדָם (ה)רֵאשׁוֹן, וְאֲכָל מֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, חוּבְרוּ נִפְשׁוֹ וְגוּפוֹ גַם הֵם כָּל אֶחָד מִטּוֹב וְרָע, וְזוֹהִי... זוֹהֶמָת הַנְּחֻשׁ, שֶׁהִטִּיל בְּחָוָה וּבְאָדָם".

לְפִי זֶה מִבּוֹאֵר הִיטֵב, מִדּוּעַ נִקְרָא עַץ הַדַּעַת בְּתוֹרָה בְּשֵׁם "עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע". שָׁכַן, "דַּעַת" הוּא מְלִשׁוֹן חִיבוּר, כִּמּוֹ שֶׁפָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ד', א'): "וְהָאָדָם יָדַע אֶת חָוָה אִשְׁתּוֹ".

וְלָכֵן, הָאֲכִילָה מֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע גִּרְמָה לְחַבְּרָת אֶת הַטּוֹב וְהָרָע, וְלַעֲרַבְבָם בְּיַחַד. וְזֹאת, כִּפִּי שֶׁפָּתוּב בְּ"נֶפֶשׁ הַחַיִּים" (שַׁעַר א' פ"ו): "...אַחֲרַי חֲטָא נְכַלְלוּ וְנִתְעַרְבוּ בּוֹ (=בְּעוֹלָם) גַּם כּוֹחוֹת הַטּוֹמְאָה וְהָרָע... וְזֶהוּ עַץ

הדעת טוב ורע - שנתחברו ונתערבו בתוכו... הטוב והרע יחד, זה בתוך זה ממש, כי 'דעת' פירושו התחברות, כידוע".

והנה, ידוע מה שאמרו חז"ל בספרים הקדושים, שהסיבה לכך שנצטוונו לקדש על ה'ין בליל שבת קדש הוא כדי לתקן את חטא עץ הדעת, שהיה ב'ין, כמו ששינו בגמרא (ברכות מ): "תניא: אילן שאכל ממנו אדם הראשון - רבי מאיר אומר: **ג'ין** היה (=האילן), שאין לה דבר שמביא יללה על אדם אלא **י'ן**, שנאמר (בראשית ט): 'וישת מן היין וישכר'".

לפי זה מבאר ה"בן איש חי" (בראשית שנה שניה), שמטעם זה אנו מקדשים על ה'ין בליל שבת קדש - כדי לתקן את חטא עץ הדעת.

והענין הוא על-פי מה שבאר ה"שפתי כהן", על-פי המדרש (בראשית "עוד במדרש"), שאם אדם הראשון היה ממתין עד שבת קדש, אזי היה מותר לו לאכול מעץ הדעת, שאז היה יכול לקדש על ה'ין של עץ הדעת. (בענין זה אומר הגה"ק רבי שלמה קלוגר, בספרו "חכמת שלמה", שכאשר עושים קידוש על ה'ין, צריך להסתכל על הנרות (כפי שכותב הרמ"א (אור"ח סי' רע"א)), כי כאשר אכל אדם הראשון מעץ הדעת - "כבה הוא את נרו של עולם". שכן, גרם הוא מיתה לעולם, והרי 'נר ה' נשמת אדם', והמיתה "מכבה את נרו/נשמתו של העולם". לכן מקדשים אנו על ה'ין, כדי לתקן את חטא אדם הראשון שחטא בגנו, ועל-ידי כך אנו מכוונים לתקן ולהעלות את "נרו של עולם". לכן צריך המקדש ליתן עיניו בנרות, ויכון להעלות את "נרו של עולם", שנכבה כתוצאה מחטא אדם הראשון).

מעתה יתבאר היטב הקשר הנפלא בין שבת קדש לבין שרש נס פורים, שנהרגה ושתי, כנרמז בפתוב: "ביום השביעי פטוב לב המלך ב'ין": "ביום השביעי" - הוא שבת קדש. "פטוב לב המלך" - הוא מלכו של עולם, הקב"ה. "ב'ין" - של קידוש, שמקדשים ישראל בליל שבת קדש. שהרי, על-ידי קידוש בליל שבת יש תיקון לחטא אדם הראשון, שחטא ב'ין, ולא המתין עד ליל שבת. ולכן, שוב אין מקום לקטרוג של המן, שבקש לעורר את חטא עץ הדעת. וממילא התבטלה גזירתו "וליהודים היתה אורה ושמחה וישן ויקר".

על-פי זה יבואר מה שאמר רבא בגמרא (מגילה ז): "מיחייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (=חוב אדם להשתכר בפורים, עד שלא יבדיל בין ארור המן לבין ברוך מרדכי). שכן, כמו שבארנו, כאשר חטא אדם הראשון, ואכל מעץ הדעת, נתחברו הטוב והרע (שזהו כאמור פירושו: "עץ הדעת טוב ורע"). על-כן, כדי להשלים את תיקון חטא עץ הדעת, שהיה כאמור ב'ין (ש"חנה סחטה לו ענבים", בראשית רבה י"ט, ה) - עתה, צריכים אנו לשנות י'ן בפורים, לשם שמים, ולהגיע לבחינת "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - שלא יהיה שום קשר והתחברות ("עד דלא ידע") בין ארור המן (=שרש הרע), לבין ברוך מרדכי (=שרש הטוב). וזאת, כדי לעשות תיקון לחטא עץ הדעת, שאז, כאמור, התחברו הטוב והרע ביחד. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "מגילת סרגוסה" (ו'אף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם")

"מדוע לא יחול פורים פעמים בשבוע"? שואלים הילדים בשיר המפורסם, "אני פורים". לכשיגדלו, יפתעו לגלות, כי על לוח השנה העברי נרשמו, במרוצת הדורות, עשרות "פורימים" משפחתיים, מקומיים וארציים, לזכר נסי הצלה מיד צוררים. חלקם מצוינים עד היום בקריאת מגילה מיוחדת, שחוברת לרגל המאורע, בסעודת הודיה, ולעתים אף במשלוחי מנות - בדומה לחג הפורים, המשותף לכל קהילות ועדות ישראל.

על נס הצלה כזה מסופר "במגילת סרגוסה" (סרגוסה היא עיר בספרד), שם כתוב, שבשנת 1420 מומר אחד, בשם חיים שאמי, גלה את אוזנו של המלך דון אלפונסו החמישי, כי קבלות הפנים החמות הנערכות לכבודו מידי עוברו ברחוב היהודים, נעשות כשנרתיקי ספרי התורה ריקים. המלך הזועם החליט לבדוק את הדבר מקרוב, והכין מבעוד מועד את חילו, על מנת לפרוע פרוצות בבני הקהילה היהודית בגין התרמית.

בלילה שקדם לביקור, כך מספרת "מגילת סרגוסה", נדדה שנתם של תריסר שמשי בתי הפנסות בעיר. איש בעל שיער, ואזור עור במותניו, העיר אותם, והורה להם ללכת אל בית הפנסות, למלא את התיקים הריקים בספרי תורה, ולשוב אל משפכם, מבלי לגלות את הדבר לאיש. כל השמשים עשו כמצוה עליהם, וכל אחד ואחד מהם הלך לבית הפנסות בו הוא משמש, כדי למלא את הנרתיקים בספרי התורה.

למחרת, כשהגיעו המלך ופמלייתו לרחוב היהודים, קבלו אותו היהודים כהרגלם עם נרתיקי ספרי התורה. תוך כדי קבלת הפנים, בקש המלך אלפונסו, שיראו לו את ספר התורה מבפנים. לב היהודים, שידעו כי הנרתיקים ריקים, נמס כמים למשמע הבקשה הבלתי צפויה של המלך. בטרם הספיקו למלא את בקשת המלך, מהרו השרים שנלוו אל המלך, ופתחו את אחד משלשים וששה ספרי התורה שנשא בידי נכבדי העדה.

כאשר נפתח הנרתיק, להפתעת הכל התגלה ספר התורה. ויותר מזה, בראש העמוד התנוסס הנאמר בספר "ויקרא" (כו, מד'): "ו'אף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם". הפסוק המלא תורגם מיד באוזני המלך ומלווי לספרדית. התופעה חזרה על עצמה בכל הנרתיקים: בכלם, בראש העמוד הופיע הפסוק הנ"ל! מיד צוה המלך לתלות את המומר. ואכן, הוא נתלה ברחובה של עיר היהודים. בנוסף לכך צוה המלך לפטור את היהודים ממיסים למשך שלש שנים. ולציון נס זה קבעו יהודי סרגוסה את יום י"ז בשבט ליום משתה ושמחה -

הם ונביהם ונביניהם, עד עולם... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוֹר) לרפואת: ג'זופין איילה בת אסתר

ע'רש"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כִּי נִמְכְּרָנוּ אָנֹכִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד, וְאֵלּוּ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכְּרָנוּ הַחֲרָשְׁתִּי"

עַל דְּבַרֵי אֶסְתֵּר לְאַחַשְׁרוּשׁ, "כִּי נִמְכְּרָנוּ אָנֹכִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד, וְאֵלּוּ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכְּרָנוּ הַחֲרָשְׁתִּי", שׁוֹאֵל הָרַב הַקְּדוֹשׁ מֵאַפְטָא זִי"ע (ה"אֹהֶב יִשְׂרָאֵל"): מָה רָאִתָּה אֶסְתֵּר לְהַבִּיעַ אֶת הַסְּכַמְתָּה בְּפָנֵי אַחַשְׁרוּשׁ, שְׁאִילוֹ נִמְכְּרוּ יִשְׂרָאֵל לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת, הִיָּתָה הִיא מַחְרִישָׁה? וְעוֹד מוֹסִיף לְשׂאוֹל הַרַה"ק מֵאַפְטָא: מְדוּעַ כָּעַס אַחַשְׁרוּשׁ כְּאֲשֶׁר שָׁמַע אֶת דְּבַרֵי אֶסְתֵּר, כְּפִי שְׁפָתוֹב: "וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁרוּשׁ... לְאַסְתֵּר הַמֶּלְכָּה: מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא אֲשֶׁר מְלָאוּ לְבוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן?" הֲרִי הוּא זֶה אֲשֶׁר הִסִּיר אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ, וַנִּתְּנָה לְהֶמֶן הַרְשָׁע כְּדִי שִׁבְּצַע אֶת הַגְּזִירָה!

וּבְאֵר הַרַה"ק מֵאַפְטָא זִי"ע אֶת קוֹשְׁיוֹתָיו אֵלּוּ עַל-פִּי מַעֲשֵׂה נוֹרָא שְׁקֵרָה בְּיַמֵּי הָרַב שְׁרִירָא גָאוֹן זצ"ל, עַל אָדָם אֶחָד, שֶׁהָיָה עֲשִׂיר מוֹפְלָג, וּמְלַבֵּד רְכוּשׁוֹ הָרַב, הָיָה בְּרִשׁוֹתוֹ גַּם סֵפֶר הַתּוֹרָה, שֶׁנִּכְתָּב בְּכַתָּב יָדוֹ שֶׁל עֲזָרָא הַסּוֹפֵר. לְיָמִים נִפְטָר אוֹתוֹ עֲשִׂיר, וְהִלָּךְ לְעוֹלָמוֹ. וְהִנֵּה, מִיָּד לְאַחַר מוֹתוֹ, הִחֲלוּ שְׁנֵי בְּנָיו לְרִיב בֵּינֵיהֶם עַל יְרוּשָׁתוֹ, כְּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד מֵהֶם מְבַקֵּשׁ לְקַחַת אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל עֲזָרָא הַסּוֹפֵר, וּמוֹכֵן לְוֹתֵר תְּמוּרָתוֹ עַל כָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שֶׁהוֹתִיר אָבִיהֶם.

וּכְשֵׁרָאוּ שְׂאִין הֵם מְגִיעִים לְעִמְקַת הַשְּׁוֹה, פָּנוּ לְיוֹדֵעַ דַּת וְדִין, כְּדִי שִׁמְצְאוּ לָהֶם פְּשָׁרָה. וְאָכֵן, בֵּית הַדִּין הַכְּרִיעַ, שֶׁהַחֲלוּקָה בֵּין סֵפֶר הַתּוֹרָה לְבֵין כָּל רְכוּשׁ, תְּהִיָּה עַל-פִּי הַגּוֹרֵל. הַזּוֹכֶה בְּגוֹרֵל יִקַּח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, וְהַמִּפְסִיד יִקַּבֵּל אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב.

וְאָכֵן, כִּד הָיָה. שְׁנֵי הַבָּנִים הִטִּילוּ גוֹרֵל בֵּינֵיהֶם. וְאוֹתוֹ אֶחָד שָׁזָכָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה, שָׁמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב, וְלֹא שֶׁת לְבוֹ כִּלְל עַל כָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שֶׁלְקַח אֹחִיו.

בְּאוֹתָהּ הָעִיר גַּר מוֹמֵר (=יְהוּדִי שֶׁהִמִּיר אֶת דָּתוֹ), שֶׁחָרָה אָפּוֹ בְּרָאוֹתוֹ אֶת גְּדֹל אַהֲבַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיָּתָה לְאוֹתָם אֲחִים, עַד שֶׁהָיוּ מוֹכְנִים לְאַבְדַּת הוֹן רַב בְּעַד סֵפֶר תּוֹרָה אֶחָד. מָה עָשָׂה אוֹתוֹ רָשָׁע? הַתְּחַפֵּשׂ בְּבִגְדֵי יְהוּדִי, כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְרִירוּהוּ, וְהִלָּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, שָׁבוּ הָיָה סֵפֶר הַתּוֹרָה, וְהַתְּחַבֵּא שָׁם בְּפָנָה עַד הָעָרֵב. וּמִיָּד כְּאֲשֶׁר עָזְבוּ כָּל הָאֲנָשִׁים לְבֵיתָם, הוֹצִיא הַמוֹמֵר אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל עֲזָרָא הַסּוֹפֵר מֵאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, וּפְתַח אוֹתוֹ בְּכֶסֶף בְּסֵפֶר שְׁמוֹת (כג', כה'): "וְעַבְדְּתֶם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבְרַדְתֶּם לְחַמְדְּכֶם...". וּמִיָּד מָחַק אוֹתוֹ רָשָׁע אֶת הָאוֹת ע' שֶׁל "וְעַבְדְּתֶם", וּבְחִירוֹף וּבְגִידוּף גְּדוֹל, רַחֲמָנָא לִיצְלָן, כְּתַב בְּמִקוֹמָה אֶת הָאוֹת א' (וְהַתְּקַבֵּל "וְאַבְדְּתֶם" ח"ו). וְלֹא נוֹדַע לְשׁוּם אָדָם מַעֲשֵׂה נִפְשָׁע זֶה.

לְאַחַר יָמִים אֶחָדִים, כְּאֲשֶׁר קָרָאוּ הַמִּתְפַּלְלִים בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה, הַתְּגַלְתָּה הַ"טְעוֹת" הַנוֹרָאָה הַזֹּאת, וְחִלְחָלָה אַחֲרָהּ בְּכָל הַנוֹכַחִים. וְכָלֵם הִזְדַּעְזְעוּ מִגְּדֹל הַ"טְעוֹת". שָׁכֵן, לֹא יָדְעוּ הֵם אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה אוֹתוֹ מוֹמֵר. אוֹתוֹ יוֹרֵשׁ, שֶׁבְּחִלְקוֹ נִפְל סֵפֶר הַתּוֹרָה, לֹא יָדַע אֶת נִפְשׁוֹ מְרֹוב צַעַר, וּמִגְּדֹל הַיִּיסוּרִים וְהַדְּאָגָה, חָלָה מְאֹד וְנִפְל לְמִשְׁכָּב, כִּי אָמַר: אֲפִילוֹ שֶׁתְּתוֹקֵן הַטְעוֹת, כְּבָר לֹא יִהְיֶה זֶה סֵפֶר שֶׁכְּתַבוּ עֲזָרָא הַסּוֹפֵר. (שְׁהָרִי מִישָׁהוּ נוֹסֵף כְּתַב ב'ו).

וְהִנֵּה, בְּאוֹתוֹ לִילָה, בָּא לְאוֹתוֹ בֶּן אָבִיו בְּחִלוּם, וְסִפֵּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹלָל אוֹתוֹ מוֹמֵר רָשָׁע. וְאָמַר לְבָנוֹ: דַּע לָךְ שְׁאוֹתוֹ מוֹמֵר נִעְנָשׁ בְּאוֹתוֹ לִילָה, עַל מַעֲשָׂיו, וַיִּצְאָה עֵינָיו (כְּאֲשֶׁר נִתְקַל בְּאֶחָד הַרְהִיטִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת). וְהִנֵּה, עֵינָיו מוֹטְלֵת תַּחַת אֶחָד הַסְּפָסָלִים, וְכִד הַתְּקִיִּים בּוֹ הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה "עֵינֵי תַּחַת עֵינֶיךָ". וְעוֹד אָמַר לוֹ אָבִיו בְּחִלוּם, שְׁשׁוּם אָדָם לֹא יִתְקַן אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה. שָׁכֵן, יִצְאָ פָּסַק מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה, שֶׁעֲזָרָא הַסּוֹפֵר, בְּעֲצָמוֹ יָרַד וַיִּתְקַן אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה. וְכִד הָיָה, שֶׁעֲזָרָא הַסּוֹפֵר יָרַד מִמִּקוֹם מוֹשְׁבוֹ בְּגוֹן עֵדוֹ, וַיִּתְקַן אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה.

כְּאֲשֶׁר שָׁמַע הַרַה"ק מֵאַפְטָא זִי"ע אֶת הַסִּיפּוֹר הַזֶּה, אָמַר, שְׁעַל-פִּי זֶה נִיתֵן לְיֹשֵׁב, מְדוּעַ אִמְרָה אֶסְתֵּר לְאַחַשְׁרוּשׁ "וְאֵלּוּ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכְּרָנוּ הַחֲרָשְׁתִּי". שָׁכֵן, כְּאֲשֶׁר הֶמֶן בָּא לְפָנֵי אַחַשְׁרוּשׁ, לֹא גָלָה לוֹ, שְׂרָצוֹנוֹ לְהַשְׁמִיד אֶת כָּל הַיְהוּדִים, אֶלֶּא אָמַר לְאַחַשְׁרוּשׁ שְׂרָצוֹנוֹ לְקַנּוֹת מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַיְהוּדִים לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת בְּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כְּכַר כֶּסֶף, וְעַל-כֵּן הַסְּכִים אַחַשְׁרוּשׁ, וְכַתֵּב וְחַתֵּם לוֹ שֶׁטֶר מְכִירָה, שֶׁהַיְהוּדִים צְרִיכִים: לְעַבְדָם (=לְעַבּוֹד אֶת אַחַשְׁרוּשׁ וְהֶמֶן). אֶלֶּא שֶׁלְאַחַר מִכֵּן, הִלָּךְ הֶמֶן הַרְשָׁע, וְהַחֲלִיף בְּרִשְׁעוֹתָיו אֶת הָאוֹת ע' שֶׁל "וְעַבְדָם", וְכַתֵּב בְּמִקוֹמוֹ אֶת הָאוֹת א', וְהַתְּקַבֵּל "לְאַבְדָם". כְּאֲשֶׁר רָאוּ סוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ שְׁפָתוֹב "לְאַבְדָם" הוֹסִיפוּ הֵם בְּיִאוֹר לְהַשְׁמִיד לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד. וְזֶהוּ מָה שֶׁאִמְרָה אֶסְתֵּר: "וְאֵלּוּ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכְּרָנוּ הַחֲרָשְׁתִּי", שֶׁהָרִי אַחַשְׁרוּשׁ הַסְּכִים לְמַכּוֹר אֶת יִשְׂרָאֵל לְעַבְדִּים לְהֶמֶן, אֶבֶל הֶמֶן, בְּגְדֹל שִׁנְאוֹתוֹ

לְיִשְׂרָאֵל, הַחֲלִיף אֶת גְּזִירַת הַמֶּלֶךְ, וְכָתַב "לְאַבְדָּם" בְּמִקּוּם "לְעִבְדָּם", וְעַל-כֵּן כָּעֵס אַחֲשׁוּרוֹשׁ, וְאָמַר: "מִי הוּא זֶה וְאִי זֶה הוּא אֲשֶׁר מְלֹאוּ לְבוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן?" לְהַחֲלִיף וּלְשַׁנּוֹת אֶת דְּבַרֵי הַמֶּלֶךְ.

"קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל זֶרְעָם" (עַל פִּי "אוּרְהַ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהֵק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

שְׁנֵינּוּ בַגְמָרָא (שִׁבְתָּ פּוּח'): "וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחְתִּית הַהָר", אָמַר רַבִּי אַבְדִּימִי בַר חֲמָא בַר חֲסָא: מְלַמֵּד שֶׁכֶּפֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם אֶת הָהָר כְּגִיגִית (=הַעֲמִיד אֶת הָהָר עֲלֵיהֶם), וְאָמַר לָהֶם: אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שֵׁם תֵּהֵא קְבוּרַתְכֶם... אָמַר רַבָּא: אֶף-עַל-פִּי-כֵן – הַדּוֹר קִבְּלוּהָ בִּימֵי אַחֲשׁוּרוֹשׁ. דְּכָתִיב (מִגִּילַת אֶסְתֵּר ט'): "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים" – קִיְמוּ מֵה שֶׁקַּבְּלוּ כִּבְרָה.

וְהִקְשׁוּ הַ"תּוֹסֵפוֹת": לָמָּה הָיָה צוּרְךָ לְכַפּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל הָרַךְ כְּגִיגִית וּלְהַכְרִיחָם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה? הֲלֹא כִּבְרַת הַסְּפִימוּ מְרֻצוֹנָם הַטּוֹב לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁאָמְרוּ: "נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמָע"?

וְתַרְץ הַ"פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ" וְאָמַר, כִּי מֵה שֶׁקַּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל מְרֻצוֹנָם הַטּוֹב הָיָה רַק תּוֹרָה שֶׁבְּכָתַב, שֶׁאֲפָשֶׁר לְקִיְמָה בְּנִקְלָא. אֲבָל תּוֹרָה-שֶׁבְעַל-פֶּה, שֶׁהִיא אַרוּכָה מְאֹד מִדֵּה, וַיֵּשׁ בָּהּ הַרְבֵּה חוֹמְרוֹת וּסְגִיגִים, לֹא רָצוּ יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל, וְלָכֵן כֶּפֶה עֲלֵיהֶם הַקֵּב"ה הָרַךְ כְּגִיגִית וְהַכְרִיחָם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כֻּלָּה כְּמִקְשָׁה אַחַת.

מִכֵּל זֶה יוֹצֵא לָנוּ, שֶׁכִּפִּית הָרַךְ כְּגִיגִית הִתְּהַ עַל הַתּוֹרָה שֶׁבְעַל-פֶּה, כִּיּוֹן שֶׁאֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתַב כִּבְרַת קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַהֲבָה בְּהַר סִינַי, כְּשֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל "נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמָע". וְלָכֵן מוֹבֵן מִמִּילָא שֶׁמָּה שֶׁאָמַר רַבָּא, "הַדּוֹר קִבְּלוּהָ בִּימֵי אַחֲשׁוּרוֹשׁ" – הַכּוֹנֵה הִיא עַל הַתּוֹרָה שֶׁבְעַל-פֶּה שֶׁקַּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַהֲבָה בִּימֵי אַחֲשׁוּרוֹשׁ.

(וְעֵינַן בְּסֵפֶר "חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת" (בַּעַל "מִשְׁנַת חֲסִידִים"), שֶׁמְפָרֵשׁ עַל-פִּי זֶה אֶת הַכְּתוּב בְּמִגִּילָה: "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל זֶרְעָם" – שֶׁנִּמְסַר מְדוּר לְדוּר לְכַתּוּב בְּמִגִּילָה "וְקַבְּלוּ", חֲסַר ו', אֲבָל הַקְּרִי(=מָה שֶׁקוֹרְאִים) הוּא "וְקַבְּלוּ", עִם ו').

וּבְאוּר הַעֲנָן הוּא, כִּי הָאוֹת ו' רוֹמְזוֹת עַל הַתּוֹרָה שֶׁבְעַל-פֶּה, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁשֵׁה סְדָרִים. וְלָכֵן הַכְּתִיב הוּא חֲסַר ו' – כִּדֵּי לְהוֹרוֹת שֶׁלְפָנֵי פּוֹרִים הָיָה חֲסַר לְיִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְעַל-פֶּה. אֲבָל הַקְּרִי הוּא "וְקַבְּלוּ", עִם ו' מְלֵא – כִּדֵּי לְהוֹרוֹת שֶׁבְּפוֹרִים קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְעַל-פֶּה, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁשֵׁה סְדָרִים).

מַעֲלַת קְרִיאַת הַמִּגִּילָה

מַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה עִם אַבְרָהָ אֶחָד בְּחוּץ לְאַרְצָא, שֶׁעָרַךְ אֶת סֵדֶר הַפֶּסַח בְּלִילָה הַשְּׁנִי, וְאָמַר "שִׁיר הַשִּׁירִים", וְהָאֲרִיךְ בְּסִיפּוּרֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם, וְעָדִין לֹא חֲטַפְתּוּ שִׁנְהָ, וְלֹא רָצָה לְלַכֵּת לִישׁוֹן. הַתִּישָׁב בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהָיָה שְׂיוֹם בִּי שֶׁל פֶּסַח הוּא הַזְּמַן שֶׁל "סְעוּדַת אֶסְתֵּר" (אֲזִי יֵשְׁבָה אֶסְתֵּר עִם אַחֲשׁוּרוֹשׁ לְמִשְׁתֵּה הַיּוֹן, וְאֲזִי הַתְּחַנְנָה לְפָנָיו שֶׁיִּבְטַל אֶת הַגְּזִירָה), לָכֵן יִקְרָא עֲכָשִׁי אֶת הַמִּגִּילָה.

וְהִנֵּה, כְּשֶׁסִּיגִים לְקָרוּא אֶת הַמִּגִּילָה, רָאָה שֶׁבָּאָה אֵלָיו רוּחַ שֶׁל נִפְטָר וּבִקְשָׁה "תִּיקוּן" לַעֲצָמָה. שֶׁאֵל אוֹתָהּ הָאֲבָרָה: "אִיזוֹ שְׂיָכוֹת יֵשׁ לָךְ אֵלַי, וַיְמָה רְצוֹנָךְ מִמֶּנִּי?". הַתְּחִילָה הַנֶּפֶשׁ לְסַפֵּר, כִּי יֵשְׁן נִשְׁמוֹת שֶׁהֲרָבוּ לְחֲטוּא כָּל-כֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁאֶף לְאַחַר שֶׁקַּבְּלוּ אֶת הָעוֹנֵשׁ שֶׁלָּהוּן בְּשָׂמִים, בְּכָל זֹאת, אֵינִי בִּיכוּלְתָן לְהִיפְנֹס לְגוֹן עֵדוֹן, אֲלֹא עַד שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם זְכוּת מִיּוֹחַדוֹת.

"אֲבָל" - הוֹסִיפָה הָרוּחַ - "בְּכָל שָׁנָה, בְּשַׁעַת קְרִיאַת הַמִּגִּילָה, פּוֹתְחִין לָנוּ בְּזְכוּת הַמִּגִּילָה אֶת שַׁעְרֵי גוֹן עֵדוֹן, וְאֲזִי יָכוֹל כָּל אֶחָד לְהִיפְנֹס. וְלָכֵן חוֹדְשִׁים רַבִּים לְפָנֵי זְמַן הַקְּרִיאָה עוֹמְדוֹת רַבּוֹת נִשְׁמוֹת בְּשַׁעַר גוֹן עֵדוֹן, וּמְחַכּוֹת לְפִתִּיחַתוֹ. אוּלַם, מִכִּיּוֹן שֶׁקְרִיאַת הַמִּגִּילָה אֵינָה אֲלֵא שַׁעָה, שַׁעֲתִים אוֹ שְׁלֹשׁ, עַל-כֵּן, מִי שֶׁמִּסְפִּיק לְהִיפְנֹס - קָנָה אֶת עוֹלָמוֹ. וּמִי שֶׁנִּשְׁאַר בְּחוּץ - נֶאֱלָץ לְחַכּוֹת עַד שַׁעַת הַקְּרִיאָה שֶׁל הַשָּׁנָה הַבָּאָה. וְהִנֵּה, זֶה כְּמָה שְׁנִים הַנְּנִי עוֹמֵד עַל שַׁעְרֵי גוֹן עֵדוֹן, וּבִגְלָל הַדּוֹחֵק הָרַב לֹא הַצְּלַחְתִּי לְהִיפְנֹס לְשָׂם, וּבִשְׁנָה הָאַחֲרוֹנָה סָגְרוּ אֶת הַשַּׁעַר בְּדִיוֹק כְּשֶׁהִגִּיעַ תּוֹרֵי לְהִיפְנֹס, וְהַתִּישְׁבִּיתִי בְּדַעְתִּי שֶׁלֹּא אֲזוּז מִמְקוֹמִי עַד שֶׁיִּקְרָאוּ אֶת הַמִּגִּילָה בְּשָׁנָה הַבָּאָה.

וְהִנֵּה, לְפִתְעָה, בְּעוֹמְדֵי שֵׁם מְחַכָּה שֶׁיִּגִיעַ הַזְּמַן לְהִיפְנֹס, שֶׁמַּעֲתִי שֶׁקוֹרְאִים אֶת הַמִּגִּילָה בְּלִיל פֶּסַח. מִיֵּד הַתְּחִלְתִּי לְדַפּוֹק עַל שַׁעְרֵי גוֹן עֵדוֹן, שֶׁיִּנְיחוּנִי לְהִיפְנֹס, שֶׁהָרִי קוֹרְאִים אֶת הַמִּגִּילָה. יֵצֵא אֵלַי שׁוֹמֵר הַפֶּתַח, וְאָמַר: 'הוֹ אֲמַת שֶׁקוֹרְאִים כַּעַת אֶת הַמִּגִּילָה, אֲבָל אֵינִי זֶה זְמַן קְרִיאַתָּה!'. הַשְּׁבִיתִי לוֹ: 'מֵאִי נִפְקָא מִינָה(=מָה זֶה מְשֻׁנָה) אִם זְמַן קְרִיאַתָּה הוּא עֲכָשִׁי אוֹ לֹא? הָרִי, מִכִּיּוֹן שֶׁקוֹרְאִים אֶת הַמִּגִּילָה, מְחוּיָב אַתָּה לְהַכְנִיסֵנִי. עוֹד אֲנוּ מִתְּנַפְחִים, יֵצֵאָה בַּת קוֹל מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה לֵאמֹר: 'הָאֲמַת הִיא כְּדַבְּרֵי הַשׁוֹמֵר, שֶׁקְרִיאַת הַמִּגִּילָה אֵינָה מוֹעִילָה (לְפִתִּיחַת הַשַּׁעֲרִים), אֲלֵא בְּזְמַנָּה. אֲבָל, אִם יִפְסוֹק הָאֲבָרָה שֶׁקוֹרָא כַּעַת אֶת הַמִּגִּילָה, שֶׁהֵנֵךְ יָכוֹלָה לְהִיפְנֹס, אֲזִי יִפְתְּחוּ לָךְ אֶת הַשַּׁעַר וְתִיכְנִסֵנִי!'. וְעַכְשִׁי, אֲנִי מִתְּחַנְנָת אֵלֶיךָ, אֲנֵא! הַצִּילֵנִי מִרְדַּת שַׁחַת!'. מִיֵּד פֶּסַק הָאֲבָרָה לְתַת לָהּ לְהִיפְנֹס, וְתָקַן אֶת נִשְׁמַתָּה, כִּדֵּי שֶׁתּוֹכַל לָנוּחַ בְּשָׁלוֹם וּבְשָׁלוֹה בְּגוֹן עֵדוֹן. (וּמִסְפָּרִים הַחֲסִידִים, שֶׁאוֹתוֹ אַבְרָהָ הָיָה הַגַּה"ק בַּעַל הַ"אֲמָרֵי יוֹסֵף" זִיע"א).

שִׁבְתָּ שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נֵא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבָּת זְכוֹר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר

ערש"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"הֲלֵעִיטְנִי נָא מִן הָאָדָם" רֵאשִׁי תִיבוֹת 'הָמֶן' (על פי "אורח של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

השל"ה הקדוש מְבַאֵר דְּבַר פְּלֵא, על-פי מה שִׁמְצִינוּ בְּזֶהֱרַק הַקְּדוֹשׁ (פינקס רלב), כִּי כֹאֲשֶׁר הָאָדָם מִשְׁתַּמֵּשׂ עִם הַנֶּשֶׁט לֵאכּוֹל וְלִשְׁתּוֹת כְּדֵי לְמַלֵּא אֶת תְּאוֹת לְבוֹ, (וְכָל שֶׁכֵּן כֹּאֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל בְּלֵא בְּרָכָה, או שְׁאוֹכֵל מִן הַגָּזֶל, או מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים) – הִנֵּה, על-יְדֵי כֶּךָ מִתְאַרְכֵת הָאוֹת ו' שֶׁל וְשֵׁט, וְנִעֲשִׂית ו', וְעַל-יְדֵי כֶּךָ נִעֲשֶׂה מִהַמְלָה וְשֵׁט צִירוֹף שְׁטָן.

וּכְפִי לְשׁוֹן הַזֶּהֱרַק הַקְּדוֹשׁ (מְתוּרָגִם): "וְשֵׁט דּוֹמֵה לְעוֹלָם הַזֶּה, שָׁבוּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, (וְהַקְּנָה דּוֹמֵה לְעוֹלָם הַבָּא, שְׂאִין בּו) אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. וְאַחֲרֵי שֶׁנִּפְרָד ו' מִן וְשֵׁט, על-יְדֵי רִיבוּי אֲכִילָה שְׁגוּלָה, נִתְאַרְךָ (ה-ו' וְנִהְיָה ל-ו') וְנִעֲשֶׂה שְׁטָן. וְמִי גָרַם לָזֶה? (וְעוֹנֵה הַזֶּהֱרַק: הִנֵּה, כְּתוּב בְּתוֹרָה (בְּמִדְבָר יא, ח)) 'שְׁטוֹ הָעַם וְלִקְטוֹ', ('שְׁטוֹ' לְשׁוֹן) שְׁטוֹת... שְׁנִתְעַרְבַּ בְּעַרְב רַב הַשּׁוֹטִים, שֶׁהַתְּאוּה שְׁלֵהֶם (הִיא) אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שֶׁל גָּזֶל וְחֶמְס" (וְכֵן 'שְׁטוֹ' אוֹתִיּוֹת וְשֵׁט, שֶׁהִיָּתָה כְּוֹנֵתָם לְמִילּוֹי תְּאוֹתָם ב.צ).

וּפְרֻשׁ הַשְּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ אֶת דְּבָרֵי הַזֶּהֱרַק וְאָמַר: "...הַנֶּשֶׁט הוּא (כְּ)נֶגֶד הָעוֹלָם הַזֶּה, וְדָרְכוֹ שֶׁל הַנֶּשֶׁט לְהִתְכַוֵּן. (וְאוֹלָם), מִכֶּח רֹב מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה (הוּא) מִתְפָּשֵׁט (וּמִהָאוֹת ו') שֶׁל וְשֵׁט)... נִעֲשֶׂה ו'. וְאִז נִעֲשֶׂה מְ- וְשֵׁט שְׁטָן. וְמִי גָרַם לָזֶה? 'שְׁטוֹ' – לְשׁוֹן שְׁטוֹת...".

מִדְּבָרֵי הַשְּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ אֲנִי לְמִדִּים שֶׁאִם הָאָדָם מִשְׁתַּמֵּשׂ עִם הַנֶּשֶׁט לֵאכּוֹל וְלִשְׁתּוֹת לְשֵׁם שְׁמַיִם, כְּדֵי שִׁיְהִי לוֹ כֹּחַ לְעִסּוֹק בְּתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עִם הַקְּנָה, הֵרִי הוּא מְבַטֵּל בְּכֶךָ אֶת כֹּחַ הַיִּצָר הָרַע שֶׁל עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנֵת "וְשֵׁט". אוֹלָם, אִם אִין הָאָדָם אוֹכֵל לְשֵׁם שְׁמַיִם, אֲלֵא רַק כְּדֵי לְמַלֵּא אֶת תְּאוֹת לְבוֹ, וְכָל שֶׁכֵּן כֹּאֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל דְּבָרִים שְׁאֲסָרָה הַתּוֹרָה, חָס וְשָׁלוֹם, הֵרִי הוּא מְגַבִּיר אֶת כּוּחוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנֵת "וְשֵׁט", וְעַל-יְדֵי כֶּךָ מִתְאַרְכֵת הָאוֹת ו' שֶׁל וְשֵׁט ל-ו', וְנִעֲשֶׂה הַצִּירוֹף שְׁטָן, שֶׁהוּא שָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, שֶׁמִּשְׁתַּלֵּט עַל הָאָדָם וּמִפְתָּהוּ לְמִרּוֹד בְּה' וּבְתוֹרָתוֹ, חָס וְשָׁלוֹם, בְּבַחֲיֵנֵת (דְּבָרִים לב, טו'): "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹט" – שְׁמוֹנֶע מִמֶּנּוּ לְעִסּוֹק בְּתוֹרָה עִם הַקְּנָה.

נִמְצָאוּ לְמִדִּים מְכַל זֶה, שֶׁכֹּאֲשֶׁר הָאָדָם פּוֹגֵם בְּנֶשֶׁט בְּאֲכִילַת אִיסוּר, הִנֵּה עַל-יְדֵי כֶּךָ הוּא גַם פּוֹגֵם בְּקְנָה. שְׁכֵן הַיִּצָר הָרַע מִשְׁתַּלֵּט עָלָיו וְאִין הוּא נוֹתֵן לוֹ לְעִסּוֹק בְּתוֹרָה כְּרָאוּי.

עַל-פִּי הָאָמוֹר יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין, מִדּוּעַ לְאַחַר חֲטָא עֵץ הַדַּעַת, נִכְנָס הַיִּצָר הָרַע בְּאָדָם, וְנִגְזְרָה עָלָיו מִיתָה. שְׁכֵן, לְאַחַר שְׁחָטָא הָאָדָם וְנִכְשַׁל בְּעִצַּת הַנְּחָשׁ הַקְּדוֹמוֹנִי, הוּא הַיִּצָר הָרַע, שָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, וְאֲכָל מִעֵץ הַדַּעַת בְּאִיסוּר (שֶׁהֵרִי הַקֹּב"ה אָסַר עָלָיו לְאֲכּוֹל מִעֵץ הַדַּעַת), הִנֵּה פָּגַם בְּכֶךָ פָּגַם גְּדוֹל, וְעַל-יְדֵי כֶּךָ נִתְאַרְכָה ה-ו' שֶׁל הַנֶּשֶׁט, וְנִעֲשֶׂה מִן וְשֵׁט צִירוֹף שְׁטָן. וְכִיּוֹן שְׁכֵךְ, מִיָּד נִכְנָס בּוֹ הַיִּצָר הָרַע, הַמִּפְתָּה לְדָבָר עֲבִירָה, וְלְאַחַר שֶׁהַחֲטִיאוֹ עָלָה לְשְׁמַיִם לְהַשְׁטִין עָלָיו, כְּדֵי לִיטוֹל אֶת נִשְׁמָתוֹ. כְּמִבּוֹאֵר בְּגִמְרָא (ב"ב טז'): "אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ: הוּא שְׁטָן, הוּא יִצָר הָרַע, הוּא מְלַאֵךְ הַמּוֹת... (הוּא) יוֹרֵד וּמִתְעָה, עוֹלָה וּמִרְגִּיז, נוֹטֵל רְשׁוֹת וְנוֹטֵל הַנְּשֵׁמָה". דְּהִינּוּ, הַיִּצָר הָרַע יוֹרֵד וּמִתְעָה וּמִפְתָּה אֶת הָאָדָם לְעִבְרָה, וְאַחַר-כֶּךָ עוֹלָה וּמִקְטָרְג עָלָיו. וְכֹאֲשֶׁר מְקַבֵּל הוּא רְשׁוֹת, הוּא יוֹרֵד וְנוֹטֵל אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַחֲטָא.

וְהִנֵּה, בְּעִנְיָן זֶה שֶׁל הָאוֹת ו', שֶׁמִּתְאַרְכֵת מִחֲמַת אִיסוּרֵי אֲכִילָה וְנִעֲשֶׂה ו', שְׂאֵז מִתְהַפֵּךְ הַנֶּשֶׁט לְשְׁטָן, כּוֹתֵב הַשְּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ: "וְהִנֵּה, יֵשׁ שֵׁשׁ טְבַעוֹת בְּקְנָה (הַנְּשִׁימָה). וְכֵתֵב בְּעַל 'בְּאֵר מַיִם חַיִּים', (כִּי שֵׁשׁ טְבַעוֹת אֵלוֹ) רוֹמְזִים... (לְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת: חֲכָמָה, בִּינָה, עֲצָה, גְּבוּרָה, דַּעַת, וִירָאת ה'. כְּפִי שְׁכָתוּב בְּסִפְרֵי יִשְׁעִיָּה (יא, ב): 'וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת, וִירָאת ה'... (וְהִנֵּה), הֵרִי (כְּכָר) בְּאַרְתִּי שִׁיעַקֵב הוּא הַקְּנָה וְעֲשׂוֹ (הוּא) הַנֶּשֶׁט, וְהֵם בְּגוֹף אֶחָד... כִּי וְשֵׁט הוּא שְׁטָן, שָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, לְכֶךָ תִּמְצָא בְּתִיבַת הַלְעִיטְנִי נָא מִן הָאָדָם, רֵאשִׁי תִיבוֹת 'הָמֶן', לְרִמּוֹז כִּי גַם הָמֶן מִשְׁךָ עַל עֲצָמוֹ שְׁטָן, מִחֲמַת סְעוּדָתוֹ וּמִכּוּחָה הַלֵּךְ לְמוֹת, וְזוֹ הִיָּתָה כְּוֹנֵת אֲסִתֵּר בְּסְעוּדָה שֶׁעֲשִׂתָה לוֹ".

מְדַבְּרֵי הַקְדוּשִׁים שֶׁל הַשֵּׁל"ה הַקְדוּשׁ אֲנִי לְמַדִּים, שְׁבַצִּינֹר הַקְנָה יֵשׁ ו' (=6) טְבַעוֹת. וּמֵאַחַר וְתַכְלִית הַקְנָה הַיָּא לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה בַּקּוֹל הַיּוֹצֵא מִן הַקְנָה, וְיִדְוֶעַ שְׁעִיקָר עֶסֶק הַתּוֹרָה הוּא בַּתּוֹרָה שְׁבַע־פֶּה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּגִמְרָא (גִּטִּין ס':) "אָמַר ר' יוֹחָנָן: לֹא פָרַת הַקֶּב"ה בְּרִית עִם יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא בְּשִׁבִיל דְּבָרִים שְׁבַע־פֶּה...". עַל-כֵּן בָּרָא הַקֶּב"ה אֶת הָאָדָם עִם קְנָה נְשִׂימָה בַּעַל ו' טְבַעוֹת, לְרֵמוּז לֹו שְׁצַרִּיךְ הוּא לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה שְׁבַע־פֶּה הַכְּלוּלָה מִשְׁשָׁה סְדָרִים (כַּיְדוּעַ, הַתּוֹרָה שְׁבַע־פֶּה כְּלוּלָה מִשְׁשָׁה סְדָרִים, שְׁסִימָנָן "וּמֵן נֶקֶט" (וְרַעִים מוֹעֵד נְשִׁים נְזִיקִין קְדָשִׁים טְהָרוֹת)). לְפִי זֶה יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁכַפְאֶשׁר הָאָדָם מְרַבָּה בְּאֲכִילָה, כְּדִי לְמַלֵּא אֶת תְּאוֹת לְבוֹ, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה עִם הַקְנָה, שִׁישׁ בּוֹ כְּאֹמֵר ו' טְבַעוֹת, הֵנָּה, עַל-יְדֵי כַּךְ מִשְׁתַּלֵּט עָלָיו הַוָּשֵׁט, וְגוֹזֵל מִמֶּנּוּ כְּבִיכּוֹל אֶת ו' טְבַעוֹת הַקְנָה, וּמִתְחַבְּרִים שְׁנֵי הַוּוִי"ן (=ו' שֶׁל וָשֵׁט ו-ו' טְבַעוֹת הַקְנָה), וְנַעֲשֶׂה מִשְׁנֵיהֶם הָאוֹת ו' (שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת ו' מִתְחַבְּרוֹת הָאֶחָת מְעַל רְעוּתָהּ).

וְזֶהוּ עֲנִין שְׁנַעֲשֶׂה מוֹשֵׁט צִירוּף שְׁטָן, וְעַל-יְדֵי כַּךְ מִתְגַּבֵּר הַיֶּצֶר עַל הָאָדָם לְהַחֲטִיאֹו.

מֵעֵתָה יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין אֶת הַמַּאֲבָק הַקָּשָׁה שֶׁהִיָּה בֵּין מְרַדְכֵי לְבִין הַמֶּן הַרְשָׁע. שֶׁהֵנָּה, מְבֹאֵר הַחִיד"א בְּשֵׁם הַמְּקוּבָּל הָאֱלֹקִי הַרְמ"ז, רַבִּי מֹשֶׁה זְכוּתָא זצ"ל (מְדַבֵּר קְדָמוֹת), שֶׁ"מְרַדְכֵי הוּא גִלְגוּל יַעֲקֹב, וְהַמֶּן הוּא גִלְגוּל עֶשׂוֹ". וְכִבֵּר נִתְבָּאֵר בַּשֵּׁל"ה הַקְדוּשׁ, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּבַחֲנֵת קְנָה, שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְעֶשׂוֹ הוּא בְּבַחֲנֵת וָשֵׁט, שְׁזוּלֵל וְסוֹבָא.

עַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁמְרַדְכֵי (גִלְגוּל יַעֲקֹב) הוּא בְּבַחֲנֵת קְנָה, וְהַמֶּן (גִלְגוּל עֶשׂוֹ) הוּא בְּבַחֲנֵת וָשֵׁט.

עַל-כֵּן מְבֹאֵר בְּמִדְרָשׁ, שְׁמְרַדְכֵי הַזְּהִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בַּקּוֹל, הַיּוֹצֵא מִן הַקְנָה, שֶׁלֹּא יֵאֲכֹלוּ מִסְּעוּדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רְשָׁע, כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְגְּמוּ בַּוָּשֵׁט. וְאִילוּ הַמֶּן הַרְשָׁע, גִלְגוּל עֶשׂוֹ, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵת וָשֵׁט, הַשְּׁתַדֵּל בְּכָל כּוֹחוֹ לְהַחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שֶׁיִּהְיֶה מִסְּעוּדָתוֹ שֶׁל אַחְשׁוּרוֹשׁ, וְיִפְגְּמוּ בַּוָּשֵׁט, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב הַשֵּׁל"ה הַקְדוּשׁ: "כִּי וָשֵׁט הוּא שְׁטָן, שְׂרוֹ שֶׁל עֶשׂוֹ, לְכַךְ תִּמְצָא בְּתִיבַת הַלְעִיטְנֵי נֵא מִן הָאָדָם' – רֵאשִׁי תִיבוֹת הַמֶּן".

(וְלֹא בְּמִקְרָה מִתְחִילָה הַמְגִילָה בְּאוֹת ו' ("וַיְהִי בִימֵי אַחְשׁוּרוֹשׁ"), וּמִסְתַּיֶּמֶת בְּאוֹת ו' ("וְדַבֵּר שְׁלוֹם לְכָל זֶרְעוֹ"). לּוֹמֵר לָךְ, שְׁכָל הַגְּזֵרָה הִיָּתָה עַל שְׁפִגְמוֹ יִשְׂרָאֵל ב-ו' שֶׁל הַקְנָה וּב-ו' שֶׁל הַוָּשֵׁט).

אוֹלָם, מֵאַחַר וְיִשְׂרָאֵל נִהְיֶה מִסְּעוּדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רְשָׁע, נִתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם הַקְטְרוּג שֶׁל חֲטָא אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת. וְעַל-יְדֵי הַפְּגָם הַגָּדוֹל הַזֶּה, שְׁאֲכָלוּ דְבַר שְׁאֲסָרָה הַתּוֹרָה, נִתְאַרְכָּה ה-ו' שֶׁל וָשֵׁט, וְנַעֲשֶׂה צִירוּף שֶׁל שְׁטָן, שְׁעָלָה לְשָׁמַיִם לְקַטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר-כֵּךְ יֵרֵד כְּדִי לְהַשְׁמִיד וְלַהֲרוֹג חֲלִילָה אֶת כָּל הַיְהוּדִים "מִנְעֵר וְעַד זֶקֶן טַף וְנָשִׁים", כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּזִמְנָן חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁאֵז נִגְזְרָה גְזֵרַת הַמּוֹת עַל כָּל הַבְּרוּאִים.

(בְּעֲנִין זֶה, מִי שְׁפָגַם בַּוָּשֵׁט, וְאֲכַל בְּלֹא בְרָכָה, אוֹ שְׁאֲכַל מִן הַגְּזוּל, אוֹ שְׁאֲכַל מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, נִרְאֶה לִי שְׁטוּב יַעֲשֶׂה, אִם יִכּוֹן בְּנִפְלִיַת אִפְסִים לְתַקֵּן עֲנִין זֶה שֶׁל הַוָּשֵׁט, כְּפִי שְׂרָמוּז בְּנִפְלִיַת אִפְסִים: "ה', ה', אֵל רַחוּם וְחַנוּן. אַרְךָ אִפְסִים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצֵּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים. נִשְׂא עוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָ" (וָשֵׁט בְּקַפִּיצוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת. (ב.צ)).

עַל-כֵּן, כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת חֲטָא עֵץ הַדַּעַת, יַעֲצוּ חֲכָמָיו שֶׁל הַמֶּן וְזָרַשׁ אֶשְׁתּוֹ לְעֵשׂוֹת "עֵץ גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אִמָּה". "עֵץ", כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת חֲטָא עֵץ הַדַּעַת. "חֲמֻשִׁים אִמָּה", כְּנֶגֶד ו' שֶׁל שְׁטָן (וְגִמְטְרִיָּה חֲמֻשִׁים). "וּבִבְקָר אָמַר לְמַלְאָךְ וַיִּתְּלוּ אֶת מְרַדְכֵי עָלָיו", שִׁיתְּלוּ אֶת מְרַדְכֵי, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵת הַקְנָה, עַל עֵץ גְּבוּהַ שֶׁל חֲמֻשִׁים אִמָּה, שְׁנוֹצֵר מֵהַתְחַבְּרוֹת שֶׁל ו' טְבַעוֹת הַקְנָה עִם ה-ו' שֶׁל הַוָּשֵׁט.

עַל-כֵּן הַתְּעוֹרְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָהּ, כְּדִי לְתַקֵּן פְּגָם זֶה שֶׁל הַוָּשֵׁט, שֶׁמֵּעֵתָה הֵם אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים עִם הַוָּשֵׁט לְשֵׁם שְׁמַיִם, כְּדִי שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם כַּח לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה עִם הַקּוֹל הַיּוֹצֵא מִן הַקְנָה. לְתַקֵּן אֶת שְׁנֵי הַוּוִי"ן, וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב: "קִימוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם". דְּהִינּוּ, קִימ-ו' וְקַבְּל-ו' – שְׁנַתְּכוֹנוּ לְתַקֵּן בְּכַךְ אֶת שְׁנֵי הַוּוִי"ן שֶׁל הַקְנָה וְהַוָּשֵׁט. "קִמְחָא דְּפִסְחָא"

מְסוּפֵר שְׁבִימֵי זְקֵנְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק רַבִּי חַיִּים מְצֹאנֹו, כְּשֶׁעָלָה שָׁנָה אַחַת לְשָׁאֵת אֶת דְּרָשַׁת שַׁבַּת הַגָּדוֹל, פָּנָה אֶל קֹהֵל עַדְתּוֹ, וְאָמַר: דְּרָכָם שֶׁל הַרְבָּנִים לְפָתוּחַ דְּרָשָׁה זֹו בְּקוּשִׁיָּה עַל הַרְמַב"ם, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן לְתַרְצֵי אֶת הַקּוּשִׁיָּה עַל-יְדֵי פִלְפּוֹל חֲרִיף. וְהֵנָּה, בְּנַעֲוִרֵי, כְּשֶׁהִיָּה כּוֹחֵי בְּמוֹתְנֵי, הִיִּיתִי גַם אֲנִי עוֹשֶׂה כֵּן. אִךְ עֵתָה זְקֵנְתִי, וְאִין בְּיַדִּי לְדְרוֹשׁ כַּךְ וּלְפַלְפֵּל. לָכוֹן, אוֹמֵר אִפּוּא רַק זֹאת: הַרְמַב"ם פּוֹסֵק שְׁבִלִיל הַסְּדֵר מְצוּהַ לְאֲכוֹל מְצוֹת וּלְשׁוֹת אַרְבַּע כּוֹסוֹת, וְשֶׁאִפִּילוּ עֲנִי שְׁבִי שְׂרָאֵל, הַמְחִזֵּר עַל הַפְּתַחִים, חֲבִיב לְקַיֵּם מְצוֹת אֵלֶּה. וְעַל-כֵּךְ יֵשׁ לִי קוּשִׁיָּה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה: אִיךְ יוֹכְלוּ הָעֲנִיִּים, שְׁאִין בְּיָדָם פְּרוּטָה, לְקַיֵּם מְצוֹת אֵלֶּה? קוּשִׁיָּה גְדוּלָה הִיא, וְאִין בְּיַדִּי תִירוּץ. אִךְ לֹא אֲזוּז מִכָּאֵן עַד שְׁאַתֶּם תִּתְרַצּוּ לִי אֶת הַקּוּשִׁיָּה. הִבִּינוּ הַנוֹכְחִים אֶת הַרְמָזוֹ, וְתַרְמוּ בְּיַד נְדִיבָה לְ"קִמְחָא דְּפִסְחָא" עֲבוּר הָעֲנִיִּים.

נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוּן!

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה: צו (שַׁבַּת זְכוּר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר

עֲרֵשׁ"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרַת יִשְׂרָאֵל, וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבְרַת עַמְלֶק" (יו' יא')

על הכתוב, "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרַת יִשְׂרָאֵל, וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבְרַת עַמְלֶק", שואלים חז"ל במשנה (ר"ה כט'): "וכי ידיו של משה עושות מלחמה, או שוברות מלחמה (=שוברות את פח ישראל במלחמה)?" כדי לבאר ענין זה, נקדים להביא מה שמצינו במדרש (מדרש שמות רבה כח, א'): "ומשה עלה אל האלקים (לקבל את הלוחות)... אמר ר' ברכיה: הלוחות היו אורכן ששה טפחים, (ו)כפיכול היו ביד מי שאמר והיה העולם (=הקב"ה) שני טפחים, וביד משה שני טפחים, ושני טפחים מפרישין (=באמצע) בין יד ליד" (טפח הוא 8 סנטימטר). תמה על-כך בעל "נזר הקדש", ושואל: "מדוע עשה ה' ככה, לתת הלוחות בשיעור מכון כזה – להיות שלישי בידו, ושלישי ביד משה, ושלישי באמצע? הלא דבר (מיוחד) הוא! ולא נפל במקרה".

ומבאר שם ה"אבני נזר", שהלוחות נחלקים לשלשה חלקים: השליש התחתון של הלוחות, שהיה בידי משה, היה חלק הפשט שבתורה – התורה שבכתב, שגלויה ומסורה לכל אדם. השליש העליון של הלוחות, שהיה בידי הקב"ה, הוא חלק ה**סוד** שבתורה, שנקרא "**סתרי התורה**", ושאינם מסורים לכל אדם, אלא הוא, יתברך שמו, מחליט, ברצונו הטוב, למסור אותם רק לבני עליה (=לצדיקי הדור), כמו שכתב דוד המלך: "**סוד** ה' ליראיו...". ואילו החלק האמצעי של הלוחות, שהיה בין ידי הקב"ה לבין ידי משה, הוא חלק ה**תורה שבועל-פה**, שאינה מסורה כל-כך לישראל כמו התורה שבכתב, וגם אינה גנוזה ומוסתרת כמו החלק הנסתר שבתורה, והיא בבחינת ממוצע בין התורה שבכתב לבין סתרי התורה, שבידי הקב"ה.

על-פי זה שהלוחות היו ששה טפחים (ב' טפחים ביד ה', ב' טפחים ביד משה, ו-ב' טפחים ביניהם), יאיר לנו להבין מה שאמר דוד המלך, עליו השלום (תהילים לט, ו'): "**הִנֵּה טַפְחוֹת נִתְּתָה יְמִי**". שהרי, ידוע שדוד המלך זכה ל**תורה שבועל-פה**, כמו שדרשו חז"ל בגמרא (סנהדרין צג): "**וַיַּעַן אַחַד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לִישִׁי בֵּית הַלְחָמִי יָדַע נֶגֶן וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנִבּוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאֵר וְהוּא עֲמוֹ**". אמר רב יהודה, אמר רב: '...ידע נגן, שיודע לשאול. וגבור חיל, שיודע להשיב. איש מלחמה, שיודע לשא ולתן במלחמתה של תורה... ונבון דבר, שמבין דבר מתוך דבר. איש תאר, שמראה פנים בהלכה. וה' עמו, שהלכה כמותו בכל מקום".

וידוע גם ש**בתורה שבועל-פה** יש שבעים פנים לפרש את התורה שבכתב, כמו שאמרו חז"ל: "שבעים פנים לתורה". (ויש לומר, שמטעם זה היו חיי דוד המלך שבעים שנה, כנגד שבעים פנים לתורה). וזהו שאמר דוד: "**הִנֵּה טַפְחוֹת נִתְּתָה יְמִי**" – הימים שלי בעולם הזה, שהם שבעים שנה, הם בבחינת "**טפחות**" – כלומר, הם כנגד שני הטפחים שבין ידו של הקב"ה לבין ידו של משה, שרומזים על ה**תורה שבועל-פה**, שלה שבעים פנים. (ברור שדוד המלך לא הסתפק רק בזה, ובקש להשיג גם את שני הטפחים העליונים, שבידי הקב"ה, שהם כנגד חלק ה**נסתר** שבתורה, ועל-כך התפלל (תהילים קיט, יח): "**גַּל עֵינַי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ**". "גל עיני – תגלה את עיני, ואביטה נפלאות מתורתך" – שאזכה לנפלאות (=נסתרות) התורה הקדושה. ודקדק לומר "**מתורתך**" – שאזכה להשיג גם אותו חלק התורה המונח, כפיכול, ב**ידיך**).

והנה, כידוע, עיקר חשיבות ישראל על אומות העולם הוא מצד עסק ה**תורה שבועל-פה**, כמבואר בגמרא (גיטין ס): "אמר ר' יוחנן: לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל, אלא בשביל דברים שבועל-פה, שנאמר: '...על-פי הדברים האלה כרת אתך ברית ואת ישראל". ובאר המהר"ל מפראג, שעיקר הברית בין הקב"ה לבין ישראל מתגלה ב**תורה שבועל-פה**. שכן, הקב"ה מסר לחכמי ישראל את התורה הקדושה כדי שהם ידרשו ויגלו את רצון הקב"ה, הרמוז בכתוב בה. וכן, נתן להם גם את הכח להוסיף גזירות וסיגים בתורה שבועל-פה. (ועל-כך כתבו הראשונים, כי זהו יסוד כל התורה – האמונה המוחלטת בחכמי ה**תורה שבועל-פה**. שאם לא כן,

יכול כל אדם לבוא ולפרש את התורה שבכתב כפי דעתו.

ועתה יאיר לנו הכתוב: "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, וכאשר יניח ידו וגבר עמלק". שהרי, אמרו חז"ל (סנהדרין קו') על הפסוק: "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים" – מאי לשון רפידים? רבי יהושע אומר, שרפו עצמן מדברי תורה, שנאמר (ירמיה מז'): 'לא הפנו אבות אל בנים מרפיון ידים'. ופרש רש"י: "רפידים" – רפיון ידים הוא, כלומר, מפני שרפו (=נחלושו) ידים מן התורה, בא עליהם עמלק".

ויש לומר, שרפו ידיהם מלהחזיק בחלק התורה שהוא בעל-פה (ב' הטפחים בין ידי הקב"ה לבין ידי משה). שהרי, זהו רצונו של הבורא יתברך, שיחזיקו ישראל גם בחלק הזה של התורה, כפי שאמרו חז"ל: "לא פרת הקב"ה ברית עם ישראל, אלא בשביל דברים שבעל-פה".

ומה נפלא לפרש על-פי זה את עמק פונת הכתוב: "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק". שהנה, ידוע מה שאמרו חז"ל, שבכל תלמיד חכם יש ניצוץ ממשה רבנו, עליו השלום, כמו שמצינו בגמרא, שהאמוראים נהגו לומר זה לזה בשם משה, כמו שכתוב (שבת קא', סוכה לט', ביצה לח'): "משה, שפיר קאמרת" (=משה, טובים דבריו).

והנה, אם התלמיד החכם, שנקרא "משה", אינו מסתפק להחזיק רק בחלק התחתון שבתורה, שהם ב' הטפחים כנגד התורה שבכתב, שהיו ביד משה, אלא מרים את ידו יותר למעלה להחזיק גם בשני הטפחים האמצעיים, שהם כנגד התורה שבעל-פה, אז "וגבר ישראל" – כי כוחם של ישראל לנצח את עמלק (=היצר הרע) הוא על-ידי התורה שבעל-פה. אבל, "כאשר יניח ידו" – כאשר אין התלמיד החכם עוסק בתורה שבעל-פה, אז, חלילה, "וגבר עמלק".

יהי רצון, שבורא עולם יזכה אותנו להיות תמיד בבחינת תלמידי חכמים, העולים מעלה מעלה, ושואפים להחזיק כמה שיותר בתורה שבעל-פה, כדי שנוזכה גם אנו לנצח, תמיד, את כל ה"עמלקים" שמסביבנו (=יצר הרע, אומות העולם המציקות לנו וכו'), אמן כן יהי רצון! (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

כיפור פסח פורים - סופי תיבות "רחם".

בשלישה מועדים בשנה, יש מצוה יתרה של מתן צדקה לעניים, והם: כיפור, פסח ופורים. ביום כיפור כידוע יש מנהג "כפרות", שאותו נוהגים אנו לעניים ולתלמידי חכמים. בחג הפסח יש מצוה גדולה לחלק "קמחא דפסחא" לעניים ולחסרי-כל. ובפורים יש מצוה של מתנות לאביונים. והנה, כיפור פסח פורים הם סופי תיבות "רחם" - רמז לכך שיש לרחם ולחמול על העניים, במיוחד במועדים אלו. ראוי להוסיף ש"רחם" בגמטריה 248, כמנין "אברהם" (=248), שהוא עמוד החסד. ולכן, כל העושה חסד ומרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמים.

יש לצין שראשי התיבות כיפור סוכות/פסח/פורים הוא "כסוף" - לומר לה, שצריך לחלק כסף כמה שיותר, לפני מועדים אלו, כדי לעורר רחמי שמים על עם ישראל.

"תורה מפוארת בכלי מפואר"

מעשה בדרשן נודע, שהבריות היו מרננים אחריו, על-כך שהוא מרבה להתרועע עם חוגי ה"משכילים", הפורקים מעליהם על תורה ומצות, ובנוסף, גם על-כך שאין הוא נאה מקים, כפי שהוא נאה דורש. פעם הגיע אותו הדרשן לעיר בריסק, שבה ישב על כסא הרבנות הגאון רבי חיים סולובייצ'יק. כשנודע לרבי חיים על התנהגותו המפוקפקת של אותו דרשן, הורה בתקיפות, שלא להניח לו לדרוש בבית הכנסת שבעיר. מהר הדרשן להתלונן על-כך אצל רבי חיים, וכך אמר לו: יבוא נא רבנו לשמוע את דרשתי, ויוכח שהיא פשרה למהדרין, שכן כלה מבוססת על מובאות מן המקרא, המשנה והתלמוד, וכן שזורה היא פנינים יקרות מספרי המוסר, המקובלים בישראל מדור דור. ומה, אפוא, מצא רבנו פגם בהשמעת דרשתי באזני הרבים בבריסק?

השיב רבי חיים, בקול נרגש, לאורחו: גם אם נקבל את כל דבריו כנכונים, לא נשנה את דעתנו עליו, ולא נאפשר לה לדרוש בעירנו, שהיא עיר של תלמידי חכמים ויראי שמים. שכן, עליך לדעת, שגם בשר, שנשחט על-ידי שוחט מומחה, והוכשר כדת וכדין, לפי כל ההידורים והדקדוקים - הריהו טרפה גמורה, אם מתבשל הוא, חלילה, בכלי פסול, שלא הוכשר כראוי...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוֹר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר

עֲרֵשׁ"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלֶק בְּדַרְךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם" (דברים כה, יז)

עַל הַטַּעַם לְקִרְיַת פְּרִשְׁת "זְכוֹר" בַּשְּׁבֶט שֶׁלפְּנֵי פּוֹרִים כְּתַב רַש"י זצ"ל (מגילה כט, "ומפסיקין"): "כְּדֵי שֶׁתִּקְרָא פְּרִשְׁת 'זְכוֹר' בַּשְּׁבֶט הַסְּמוּכָה לְפּוֹרִים, (כְּדֵי) לְסַמּוֹךְ מַחֲתֵת עֲמֶלֶק לְמַחֲתֵת הַמֶּן". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבְיֵן, מִדּוּעַ צָרִיכִים לְקַרֵּא אֶת מַחֲתֵת עֲמֶלֶק בַּשְּׁבֶט שֶׁלפְּנֵי פּוֹרִים?

וְהֵלֵא בְּפּוֹרִים עֲצָמוּ אָנוּ קוֹרְאִים עֲנִיָּן זֶה שֶׁל מַחֲתֵת עֲמֶלֶק. ("וַיִּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְּיָדָם... וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּתַב זֹאת וְזָכְרוֹן בְּסַפֵּר... כִּי מָחָה אֶמְחָה אֶת זְכוֹר עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם"). (שמות יז, ח)

וְהֵנָּה, בְּפִשְׁטוּת יֵשׁ לּוֹמֵר, שְׁפִינן שְׁחוּ"ל אֹמְרִים, שְׁכָל הַבְּרָכוֹת וְהַהֲשַׁפְּעוֹת עַל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹול הֵם מִשְׁבֶּט קֹדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתַב הַזֶּהר (יתרו פח): "כָּל בְּרָכָאן דְּלַעֲיֵלָא וְתַתָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא תְּלִין" (=כָּל הַבְּרָכוֹת, שֶׁלְמַעַלָּה וְשֶׁלְמַטָּה – מְקוֹרָן הוּא מִיּוֹם הַשְּׁבֶט). לָכֵן, בַּשְּׁבֶט שֶׁלפְּנֵי פּוֹרִים, כְּאֲשֶׁר אָנוּ קוֹרְאִים אֶת פְּרִשְׁת "זְכוֹר", הַקַּב"ה מְשַׁפֵּיעַ לָנוּ בְּרָכָה בְּזִכּוֹת שֶׁבֶט קֹדֶשׁ, כְּדֵי שְׁיִנְצֵחוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַלְחָמָתָם נֶגֶד זֶרְעוֹ שֶׁל עֲמֶלֶק. שְׁהַרִי, בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ לְצַעֲרָנוּ "עֲמֶלְקִים" הַקָּמִים עֲלֵינוּ. לָכֵן תִּקְנוּ לָנוּ חו"ל לְקַיֵּם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אֶת מִצְוֹת מַחֲתֵת עֲמֶלֶק דּוֹקָא בַּשְּׁבֶט שֶׁלפְּנֵי פּוֹרִים.

"כִּי אִם הִחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בְּעַת הַזֹּאת, רוּחַ וְהַצְּלָה יַעֲמוּד לְיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחַר, וְאֵת וּבֵית אַבְיָךְ תֹּאבְדוּ" (מגילה ד יד)

ה"אלשיך" הַקְּדוֹשׁ אֹמֵר, שֶׁבִּגְלַל שְׁשָׂאוֹל הַשְּׂאִיר אֶת אַגַּג מֶלֶךְ עֲמֶלֶק בְּחַיִּים, הַתְּעַבְּרָה מִמֶּנּוּ שְׁפַחָה, בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָה, וּמִמֶּנָּה נוֹלַד הַמִּדְתָּא, אַבִּיו שֶׁל הַמֶּן הַרְשָׁע. נִמְצָא מִכָּאן, שֶׁבִּגְלַל חֲטָא שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהַשְּׂאִיר אֶת אַגַּג בְּחַיִּים (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל א' טו', ט'): "וַיַּחֲמַל שְׂאוֹל וְהָעָם עַל אַגַּג"), וְעַבְר בְּכָךְ עַל מִצְוֹת ה' יִתְבַּרַךְ – "תִּמְחָה אֶת זְכוֹר עֲמֶלֶק" – נוֹלַד הַמֶּן הַרְשָׁע.

וְהֵנָּה, כְּאֲשֶׁר רָאָה מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי, שֶׁהַקַּב"ה, מְסַבֵּב כָּל הַסִּיבּוֹת, סַבֵּב כֵּךְ, שְׁבַעַת גְּזִירַת הַמֶּן הַרְשָׁע, תְּמַלּוֹךְ דּוֹקָא אֶסְתֵּר, שֶׁהִיְתָה מִצְאָצְאֵי צְאָצְאֵי שֶׁל שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, הַשִּׁיג מְרַדְכֵי בְרוּחַ קוֹדֶשׁוֹ, שֶׁזֶהוּ רְצוֹן ה' יִתְבַּרַךְ, שְׂאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה תִּמְסוֹר אֶת נַפְשָׁהּ, כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִגְּזִירַת הַמֶּן. וְכָל זֹאת, כְּדֵי לְתַקֵּן בְּכָךְ אֶת עוֹן אַבִּי אַבּוֹתֵינָהּ, שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהַשְּׂאִיר אֶת אַגַּג מֶלֶךְ עֲמֶלֶק בְּחַיִּים, וְעַל-יָדֵי זֶה יִצָּא מִמֶּנּוּ הַמֶּן הַרְשָׁע. וְזֶהוּ שְׂאֶמֶר לֵה מְרַדְכֵי (אסתר ד, יד): "כִּי אִם הִחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בְּעַת הַזֹּאת, רוּחַ וְהַצְּלָה יַעֲמוּד לְיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחַר", אָבֵל – "וְאֵת וּבֵית אַבְיָךְ תֹּאבְדוּ". וְתִמְהוּ הַמְּפָרְשִׁים: אִם "רוּחַ וְהַצְּלָה יַעֲמוּד לְיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחַר", אָז לָמָּה אֶסְתֵּר וּבֵית אַבְיָה יֹאבְדוּ?

אֲלֵא, הַכּוֹנֵה הִיא שׁ"אִם הִחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁי" – ה' יוֹשִׁיעַ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם אַחַר" (=עַל-יָדֵי מִיִּשְׁהוּ אַחַר), אָבֵל "וְאֵת וּבֵית אַבְיָךְ", שֶׁהוּא שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ – "תֹּאבְדוּ", כִּי שׁוֹב לֹא יִהְיֶה תִּיקוֹן לְחֲטָא שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ. "וּמִי יוֹדֵעַ אִם לַעֲת כְּזֹאת הַגְּעַת לְמַלְכוּת", כִּי הַסִּיבָּה שֶׁהַקַּב"ה סוֹבֵב שֶׁתִּגְעִיעַ לְמַלְכוּת בְּעַת הַזֹּאת, כְּדֵי לְהִיּוֹת מַלְכָּה בְּזִמְנָן שְׁהַמֶּן מִטִּיל אֶת גְּזִירַתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל – הִיא רַק כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָם שֶׁל שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, עַל-יָדֵי שֶׁתִּמְסְרֵי אֶת נַפְשָׁהּ לְמַעַן הַצִּיל כָּל יִשְׂרָאֵל. (עַל פִּי "אוֹרְהַ שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר בְּמִשְׁתָּהּ הֵינִי מִה שְׂאֵלְתָךְ וַיִּנְתֵּן לָךְ וּמָה בְּקִשְׁתְּךָ עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשִׂי"

בְּסַפֵּר "מְדַרְשׁ אֱלִיהוּ" כְּתוּב, שֶׁבְּיּוֹם הַפּוֹרִים מְכַפֵּר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, כְּמוֹ בְּיּוֹם הַפִּיפּוֹרִים. אוֹלָם, הַהִבְדֵּל הוּא שְׁיּוֹם הַכִּיפּוֹרִים נִיתֵן בְּעֵיקְרוֹ בְּגִלְל חֲטָא הַעֲגָל, שֶׁנִּגְרַם מִשּׁוּם אֲכִילָה וְשִׁתְיָה שֶׁל תְּאוּהָ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׂתוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק". וְלָכֵן מִתְעַנִּים בְּכִיפּוֹר, כְּנֶגֶד מָה שְׂאֵכְלוּ יִשְׂרָאֵל "אֲכוֹל וְשָׂתוּ" בְּמַעֲשֵׂה הַעֲגָל, כְּדֵי שְׁיִתְכַפֵּר לָהֶם.

אוֹלָם, בְּפּוֹרִים נִמְשָׁכָה הַיְשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל, עַל-יָדֵי שֶׁהַתְּעַנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "לָךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְהוּדִים הַנִּמְצָאִים

בְּשׂוֹשָׁן וְצוּמוֹ... וְאֵל תֹּאכְלוּ וְאֵל תִּשְׁתּוּ. וְלֹכֵן, עֲצֹם הַסְּעוּדָה וְהַאֲכִילָה בְּיוֹם זֶה הִיא שְׁנַחֲשֶׁבֶת כַּפָּרָה לְאָדָם! וּמוֹבָא בְּסִפְר "שַׁעַר יִשְׁשַׁכָּר", כִּי בְּזִמְנֵן סְעוּדַת פּוּרִים, סְגוּלָה הִיא שֶׁתִּתְקַבֵּל בְּקִשְׁתּוֹ שֶׁל כָּל יְהוּדִי, כִּפִּי שְׁפָתוֹב בְּמַגִּילָה (ה', ו'): "וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ (=מֶלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם) לְאַסְתֵּר (=כַּנְסֵת יִשְׂרָאֵל) בְּמִשְׁתַּה הַיַּיִן (=סְעוּדַת פּוּרִים): מַה שְׂאֵלְתִּךְ וַיִּנְתֵּן לָךְ וַיְמַה בְּקִשְׁתֶּךָ עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשׂ.".

(יֵשׁ קִבְלָה מִרְבוּתֵינוּ, שְׁבָכַל מְקוֹם בְּמַגִּילַת אֶסְתֵּר שְׁפָתוֹב "הַמֶּלֶךְ" בְּלִבָּה, הַפּוֹנָה הִיא לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקַּב"ה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר "הַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ", הַפּוֹנָה לְאַחְשֵׁרוּשׁ מִמֶּשׁ, כִּפִּי שְׁמוֹבָא גַם בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ: "...וּבְכָל אֶתֶר (=מְקוֹם) (שְׁבוּ נִכְתָּב בְּמַגִּילָה) הַמֶּלֶךְ סִתָּם - דָּא (=זֶה) קַב"ה...").

בְּסִפְר "סְגוּלַת יִשְׂרָאֵל" כְּתוּב, שְׁמִקּוּבָל מַגְדוּלֵי הַצְּדִיקִים וּמִתְלַמִּידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְצוּק"ל זִיע"א, שִׁישׁ סְגוּלָה בְּפוּרִים לְהַשְׁכִּים בְּבִקְרָה וְלְהַרְבוֹת בְּתַפִּילָה וּבְקִשָּׁה לְפָנֵי ה' עַל כָּל דְּבָר! שֶׁהָרִי יוֹם זֶה הוּא יוֹם שֶׁל רְצוֹן, וְכָל הָעוֹלָמוֹת הֵם בְּשִׂמְחָה וּבְרְצוֹן. וְעַל-כֵּן אֶמְרוּ חַז"ל בְּגִמְרָא (ב"מ עח), שְׂאִין מְדַקְדְּקִין בְּמַעוֹת פּוּרִים, אֲלֵא כָּל הַפּוּשֵׁט יָד נוֹתְנִים לוֹ! דְּהֵינּוּ, כָּל מִי שֶׁפּוּשֵׁט יָד לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקַּב"ה, בְּתַפִּילוֹת וּבְתַחֲנוּנִים, נוֹתְנִים לוֹ אֶת מְבוֹקְשׁוֹ.

וְהֵנָּה, לְמַרְוֹת שִׁדּוּעַ שֶׁהַקַּב"ה עוֹנֶה בְּכָל עֵת, צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁלַעִיתִים יֵשׁ דְּבָרִים הַמְּעַכְּבִים אֶת הַתַּפִּילָה (עוֹנוֹת, הַסֵּר כּוֹנֵה בְּתַפִּילָה וְכו'). אֲבָל בְּפוּרִים, אֵין הַקַּב"ה מְדַקְדֵּק אַחַר הָאָדָם, אֲלֵא כָּל הַפּוּשֵׁט יָד - נוֹתְנִים לוֹ בְּלֵב שְׁלָם.

וְעוֹד בְּעִנְיַן סְגוּלוֹת יוֹם הַפּוּרִים, כְּתַב רַבְּנֵנוּ אֲשֶׁר מְסֻוֹלִין וְצוּק"ל, שִׁישְׁנֵנוּ רְמֵז נִפְלָא בְּעַבּוּדַת ה', הַפְּתוּב בְּמַגִּילַת אֶסְתֵּר (א', כא'), שְׁכָּל מִי שֶׁרוּצָה שֶׁתַּפִּילוֹתָיו תִּתְקַבְּלֶנָה בְּשָׁמַיִם, עָלָיו לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַתַּפִּילָה, לְטַהַר אֶת מַחְשְׁבוֹתָיו, וּלְסַלֵּק אֶת כָּל טְרָדוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּי כֹאֲשֶׁר מִכִּין הוּא אֶת עֲצָמוֹ לְפָנֵי שְׁמֵתֶפְלֵל, הָרִי שֶׁתַּפִּילָתוֹ שׁוֹנָה לְחֻלוֹטִין! וְזֶהוּ מָה שְׁפָתוֹב: "וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ (=מֶלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם) כְּדִבְרֵי מְמוּכָן" - לְמִי שֶׁמִּכִּין עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַתַּפִּילָה! "וּמְשֻׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוֹ וּמִתְנֹת לְאַבְיוֹנִים"

(נוֹהֲגִים לַתֵּת לְפָנֵי פּוּרִים מַעוֹת "זָכַר לְמַחְצִית הַשְּׁקָל". וְלִמִּי צְרִיךְ לַתֵּת אֶת הַכֶּסֶף? הַכֶּסֶף צְרִיךְ לְהֵינְתֵן לְצַדִּיקָה לְעַנְיִים. וְהַגְּאוּן רַבִּי חַיִּים פְּלֶאגִי בְּסִפְר "רוּחַ חַיִּים" (סִימָן תְּרַצָּד סִק"ב) כְּתַב שִׁישׁ לְתַרוּם אֶת הַמַּעוֹת לְתַלְמִידֵי חַכְמִים עַנְיִים הַשּׁוֹקְדִים עַל דַּלּוֹת הַתּוֹרָה).

פַּעַם הַגִּיעַ יְהוּדֵי עֲשִׂיר אֵל ה' חֲפִץ חַיִּים". וְהָרַב, שְׁחַפֵּץ הָיָה לְהַתְרִימוֹ עֲבוּר יְשִׁיבָתוֹ, לְקַח אוֹתוֹ לְסִיּוּר בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, בְּתַקְוָה שֶׁהָאוֹרַח יִתְרַשֵּׁם שֵׁם לְטוֹבָה. הִיְתָה זֶה הַפַּעַם הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁנִּכְנַס הָעֲשִׂיר לְיִשְׁבֵּיה, וְהַתְלַמִּידִים הָיוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה ב'רִיתְחָא דְאוּרִיתָא", דְּהֵינּוּ, בְּהַתְלַהֲבוֹת אֵשׁ שֶׁל לִימוּד הַתּוֹרָה. הַתְּפֵלָא הָעֲשִׂיר, וְשֶׁאֵל: "מְדוּעַ הַתְלַמִּידִים צוֹעֲקִים אַחַד עַל הַשְּׁנִי? מְדוּעַ לּוֹבְשִׁים הֵם כָּלֵם בְּגָדִים שְׁחוּרִים? וּמְדוּעַ הֵם מְרַעֲשִׁים? הָאֵם לְדַבֵּר כְּזֶה אֶתָּה רוּצָה שְׁאַתְרוּם?! מוֹכֵן אֲנִי לְתַרוּם עֲבוּר פְּעִילוּיּוֹת סְפוּרְט אוֹ תְּרַבוֹת נוֹרְמָלִיִּים... אֲבָל בְּשִׁבִיל זֶה"?

הַשִּׁיב לוֹ ה' חֲפִץ חַיִּים" בְּמִשְׁל: מַעֲשֵׂה בְּעֲשִׂיר אַחַד, שֶׁהַחֲלִיט לְרְכוּשׁ סְפִינָה מְפוֹאֶרֶת, בָּהּ יוֹכֵל לְטַיֵּל בְּכָל הָעוֹלָם. בְּבוֹאוֹ לְרְכוּשׁ אֶת הַסְּפִינָה בְּקִשׁ תַּחִּילָה לְסִיר בָּהּ עַל מְנַת לְהַתְרַשֵּׁם מִמֶּנָּה. וּבְאַמְתָּ, הַתְּפַעַל הָעֲשִׂיר מְאֹד מְכָל הַחֲדָרִים וְהַפְּאָר שְׂרָאָה בָּהּ, הִיְתָה זֶה סְפִינָה בְּעַלְת אַרְבַּע קוֹמוֹת, וְכָל אַחַת מֵהֵן הִיְתָה יְפָה יוֹתֵר מִקּוֹדְמָתָהּ. לְאַחַר שְׂרָאָה הָעֲשִׂיר אֶת שְׁלֶשֶׁת הַקּוֹמוֹת, בְּקִשׁ לְרַדֵּת לְקוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּיוֹתֵר. אוּלָם, בְּעַל הָאוֹנִיָּה אָמַר לוֹ, שְׂאִין טַעַם לְרַדֵּת לְשָׁם, כִּיּוֹן שֶׁהַקּוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה מִכִּילָה אֶת כָּל הַמְּנוּעִים, וְאֵין מָה לְרַאוֹת בָּהּ. אוּלָם הָעֲשִׂיר הַתְּעַקֵּשׁ עַל-כֵּן כְּשִׁירְדוֹ לְקוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה חֲשָׁכוּ עֵינָיו שֶׁל הָעֲשִׂיר. "מָה קוֹרָה כָּאֵן?" - שְׂאֵל בּוֹעַם - "מְדוּעַ יֵשׁ כָּאֵן רַעַשׁ גּוֹרְאֵי וְכָל הָעוֹבְדִים כָּאֵן שְׁחוּרִים מְגָרִיו וּמְלַכְלוּךְ?". בְּעַל הַסְּפִינָה הַסְּבִיר לוֹ שֶׁקוֹמָה זֶה הִיא עֵיקַר הַסְּפִינָה, וּמִכִּיּוֹן שֶׁהַמְּנוּעִים פּוֹעֲלִים יֵשׁ רַעַשׁ גְּדוֹל, וְלִכֵּן הָעוֹבְדִים נִרְאִים כֵּן. אוּלָם הָעֲשִׂיר הַתְּעַקֵּשׁ שִׁישׁ לְהִיפָּטֵר מִקּוֹמָה זֶה, כִּיּוֹן שֶׁהִיא נִרְאִית לוֹ מִיּוֹתֶרֶת לְחֻלוֹטִין! בְּעַל הַסְּפִינָה, שְׁחַפֵּץ הָיָה לְמַכּוֹר אוֹתָהּ, עָשָׂה כְּדַבְּרֵיו, לְמַרְוֹת שֶׁהַדְּבָר הָיָה תְּמוּהָ בְּעֵינָיו. כֵּן נוֹתֵר הָעֲשִׂיר בְּסְפִינָתוֹ בְּלֵב יָם, מְבַלִּי שִׁיכוֹל הִיָּה לְנוּעַ...

כְּסָסִים ה' חֲפִץ חַיִּים" אֶת סִיפּוּרוֹ, אָמַר לְאוֹתוֹ יְהוּדֵי שְׂרָצָה לְהַתְרִימוֹ לְיִשְׁבֵּיה: "עֲשִׂיר זֶה רַק הַתְּבוּנָה בְּדַבְּרִים הַחִיצוֹנִיִּים שֶׁמִּשְׁכּוֹ אֶת עֵינָיו. אֲךָ אֲנִי שְׁנִינֵנוּ יוֹדְעִים, שְׂאוֹתָהּ קוֹמָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁל הַמְּנוּעִים הִיא עֵיקַר הַסְּפִינָה, שֶׁהָרִי הִיא מְנִיעָה אֶת כָּל הַסְּפִינָה. וְאִם אֶתָּה, הַמְּתַפְּלָא עַל הָרַעַשׁ שֶׁמְעַתָּה בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ וְעַל לְבוּשֵׁם הַשְּׁחוּר שֶׁל הַתְלַמִּידִים - דַּע לָךְ, שֶׁהָאֲנָשִׁים הִלְלוּ הֵם "הַמְּנוּעַ" שֶׁל הָעוֹלָם. וּבְזִכּוֹת הָאֲנָשִׁים "הַשְּׁחוּרִים" הִלְלוּ שְׁלוֹמִידִים תּוֹרָה, הָעוֹלָם קִים! וְאֵם חֲלִילָה לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם תְּלַמִּידִים, שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָל, לֹא הָיָה קִיוֹם לְעוֹלָם...".

שֶׁבֶת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נֹא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוּר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר

ערש"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"זְכוּר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלֶק בְּדֶרֶךְ... תִּמְחָה אֶת זְכַר עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח"

על מצות מחיית עמלק ואמר ה"בני יששכר", שהתורה הקדושה צוּתָה לְמַחֹת אֶת עֲמֶלֶק בְּשֵׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת – בְּמַחְשָׁבָה, בְּדִיבּוּר וּבְמַעֲשֵׂה. בְּמַחְשָׁבָה, שְׁהָרִי כְּתוּב: "לֹא תִשְׁכַּח" – שְׁזָה בְּרֹאשׁ. בְּדִיבּוּר כְּתוּב: "זְכוּר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלֶק" – שְׁצָרִיכִים לְזָכוּר בְּפֶה. וּבְמַעֲשֵׂה כְּתוּב: "...תִּמְחָה אֶת זְכַר עֲמֶלֶק" – שְׁזָה בְּפוּעֵל/בְּמַעֲשֵׂה. וּמוֹסִיף וְאוֹמֵר ה"בני יששכר", שְׁבְּשֵׁלֶשִׁים הַיָּמִים מְפֹרָשִׁים וְעַד פֶּסַח יֵשׁ בְּדִיוֹק תִּשְׁ"ךְ (=720) שָׁעוֹת, שְׁהֵם ג' פְּעָמִים "עֲמֶלֶק" (בְּגַמְטְרִיָּה). וְזֹאת, כְּדֵי לֹמַר לָנוּ שְׁצָרִיךְ לְמַחֹת אֶת עֲמֶלֶק בְּשֵׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת: בְּמַחְשָׁבָה, דִּיבּוּר וּמַעֲשֵׂה ("עֲמֶלֶק" – גַּמְטְרִיָּה 240, וְשֵׁלֶשׁ פְּעָמִים "עֲמֶלֶק" הֵם 720).

וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים: "וְהִנֵּה, לְדַעְתִּי תִתְבַּוְּנָה, לְמָה שְׁלֹשִׁים יוֹם דִּיקָא? כִּי הִנֵּה נִצְטוּנוּ עַל מַחִית עֲמֶלֶק ג' מִצּוֹת מִמִּנֵּן תְּרִי"ג: בְּמַחְשָׁבָה ("לֹא תִשְׁכַּח"), בְּדִיבּוּר ("זְכוּר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלֶק") וּבְמַעֲשֵׂה ("תִּמְחָה אֶת זְכַר עֲמֶלֶק"), הוּא מַחִית עֲמֶלֶק, שִׁיעוּר קוֹמַת הַקְּלִיפָה... וְהִנֵּה בְּשֵׁלֶשִׁים יוֹם הֵם תִּשְׁ"ךְ (=720) שָׁעוֹת, (שְׁהֵם) בְּגַמְטְרִיָּה ג' פְּעָמִים "עֲמֶלֶק" (=240), בִּיטוּל שִׁיעוּר קוֹמַתוֹ בְּכָל סְטְרִינְ (=מְכָל הַבְּחִינּוֹת): קוֹמַת הַמַּחְשָׁבָה, קוֹמַת הַדִּיבּוּר (ו)קוֹמַת הַמַּעֲשֵׂה. וּבְזָה תִתְבַּוְּנָה, אֲשֶׁר מִתְחִילִין לְדְרוֹשׁ בְּהִלְכוֹת פֶּסַח בְּיוֹם הַפּוּרִים דִּיקָא, יוֹם מַחִית עֲמֶלֶק. וְהִנֵּה, מְקוּבֵל בְּיַדְנוּ קִבְּלַת הַקְּדֻמוֹנִים (בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ) אֲשֶׁר לְעֵתִיד לְבּוֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ מְלַחֲמַת עֲמֶלֶק וּמַחִיתוֹ יִהְיֶה בְּעֶרְב׳ יַד הַפֶּסַח... הַתְּחִלָּה בְּיוֹם הַפּוּרִים וְהַסּוּיִם וְהַגְּמָר בְּעֶרְב׳ פֶּסַח. הֵן הִמָּה תִשְׁ"ךְ (=720) שָׁעוֹת מִנֵּן ג' פְּעָמִים עֲמֶלֶק, לְבִטֵּל שִׁיעוּר קוֹמַת הַקְּלִיפָה מְכָל וְכָל – בְּמַחְשָׁבָה דִּיבּוּר וּמַעֲשֵׂה. וּבְזָה תִבִּין טַעַם בְּדִיקַת חֲמִץ אֹרֶז לְאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ. וְלְמָה הִתְנַא נְקֻט (לְשׁוֹן) 'אֹרֶז'? כִּי יוֹצֵאִים אֹז מִחֹשֶׁף לְאֹרֶז. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן. בְּעֵנִין עֲמֶלֶק אוֹמֵר הִרָה"ק מַהֲרִי"א מְקַמְּאֲרָנָא זִיע"א, בְּסַפְרוֹ "נוֹצֵר חֶסֶד", שְׁבַחִילוּתוֹ שֶׁל הַיֹּצֵר הָרַע יֵשׁ כַּח טוֹמְאָה, הַנִּקְרָא "קְלִיפַת עֲמֶלֶק". וְקְלִיפָה זוֹ מְנַסָּה כָּל הַזְּמַן לְהַכְנִיס סִפְק בְּלֵב הָאָדָם בְּעֵנִינִי אֲמוּנָה בַּה' יִתְבַּרַךְ, וְעֵנִין זֶה נִרְמָז בְּשֵׁם "עֲמֶלֶק" (=240), שֶׁהוּא בְּגַמְטְרִיָּה "סִפְק" (=240).

וְלָכֵן, אוֹמֵר הִרָה"ק מַהֲרִי"א מְקַמְּאֲרָנָא, כְּדֵי לְהַתְּגַבֵּר עַל קְלִיפַת טוֹמְאָת עֲמֶלֶק, צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּקַשֵּׁר (=לְהַדְּבִק) לְצַדִּיק אֱמֶת. וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים עַל מַסְכַּת אָבוֹת (א', טז): "רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: עָשָׂה לְךָ רַב, וְהִסְתַּלַּק מִן הַסִּפְק" – עָשָׂה לְךָ רַב, לְעֵנִין יִרְאָה וְחִסִּדוֹת... עָשָׂה לְךָ אֵיזָה צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְרַב, וְהִסְתַּלַּק מִן הַסִּפְק, (שֶׁהוּא) קְלִיפַת עֲמֶלֶק, שְׁעוּלָה (בְּגַמְטְרִיָּה) סִפְק, וּמַעוֹרֵר קוֹשִׁיּוֹת וּמִינּוֹת. וּכְשֶׁתְּקַשֵּׁר עֲצֻמְךָ לְצַדִּיק אֱמֶת, תִּסְתַּלַּק מִן הַסִּפְק...".

וְעַל כֵּן, אוֹמֵר הִרָה"ק מַהֲרִי"א מְקַמְּאֲרָנָא, כְּאֲשֶׁר מִתְעוֹרֵר סִפְק בְּאֲמוּנָה בַּה' יִתְבַּרַךְ, מִיַּד מְגִיעַ עֲמֶלֶק לְהִילָחֵם בְּיִשְׂרָאֵל. וּכְפִי שְׁפָתוֹב בְּתוֹרָה (כְּאֲשֶׁר יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְלֹא הָיָה לָהֶם מַיִם לְשִׁתּוֹת) (שְׁמוֹת יז', א): "...וַיִּרְבַּ הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תָנוּ לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מַה תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה תִּנְסוּן אֶת ה'... וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מִסָּה וּמְרִיבָה עַל רֵיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת ה' לֵאמֹר הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין. וַיָּבֵא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִם".

וּפְרַשׁ רִשׁ": "וַיָּבֵא עֲמֶלֶק" – סִמְךָ פְּרָשָׁה זוֹ ("הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין") לְמַקְרָא זֶה ("וַיָּבֵא עֲמֶלֶק"), (כְּדֵי) לֹמַר: תְּמִיד אָנִי (=ה') בְּיָנִיכֶם, וּמְזוּמָן לְכָל צָרְכֵיכֶם, וְאַתֶּם אוֹמְרִים 'הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין? חֲיִיכֶם (=לְשׁוֹן שְׁבוּעָה) שֶׁהַכְּלָב (=עֲמֶלֶק) בָּא וְנוֹשֵׁף אֶתְכֶם, וְאַתֶּם צוֹעֲקִים לִי, (וְאִז) תִּדְעוּ הֵיכָן אָנִי".

וְהִנֵּה, מְדַבְּרִי הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הִרָה"ק מַהֲרִי"א מְקַמְּאֲרָנָא אָנוּ לְמִדִּים כִּי עֲצֵם נְפִילַת יִשְׂרָאֵל מִמְדַּרְגָּתָם הִיָּתָה בְּגִלְלַת הַסִּפְק בְּאֲמוּנָתָם בַּה', כְּפִי אוֹמְרָם: "הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין". עַל-כֵּן, כְּפִי שֶׁהִבְאֵנוּ, כְּאֲשֶׁר יֵשׁ סִפְק בְּאֲמוּנָה בַּה', אֹז מִיַּד מִתְעוֹרֵר קְלִיפַת עֲמֶלֶק (שְׁעוּלָה בְּגַמְטְרִיָּה סִפְק) כְּדֵי לְהִילָחֵם בְּיִשְׂרָאֵל.

וּבְנוֹסֶף לְמִדְּנוּ מְדַבְּרִי הַקְּדוּשִׁים, כִּי שׁוֹרֵשׁ נְפִילַתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּקְלִיפַת עֲמֶלֶק הוּא מְשׁוּם שֶׁלֹּא הִיָּתָה לָהֶם אֲמוּנָה

פשוטה והתקשרות אמיתית עם משה רבם, וזהו שרמזו להם משה, באומרם: "ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את ה'". קודם מקדים משה את עצמו, ואומר "מה תריבון עמדי", ורק אחר-כך אומר להם "מה תנסון את ה'". שכן, כאשר העם גלה חוסר אמונה שלמה במשה רבנו, ורב עמו, מיד התעוררה קליפת עמלק, והכניסה בלבם ספקות באמונת ה'. וזה מה שרמזו להם משה: "מה תריבון עמדי" - כיון שלא היתה לכם אמונה פשוטה בי, ורבתם עמדי, הגעתם ל-"מה תנסון את ה'", שאתם מנסים ובודקים את הקב"ה. ועל-ידי כך התעוררה קליפת עמלק (בגמטריה ספק), שהכניסה בכם ספק באמונה בה', כפי שאמרתם "היש ה' בקרבנו אם אין?". ומעתה מבוארים דבריו הקדושים של הרה"ק מהרי"א מקמארנא, שאמר "עשה לך רב" - שתיב האדם לקבל על עצמו רב מצדיקי הדור ותכמי התורה, אשר לאמר לו מה יעשה, בבחינת: "על פי התורה אשר ירוך ועל המשפט אשר לאמר לך תעשה...". ועל-ידי כך מובטח לך ש"והסתלק מן הספק" - שתסתלק ממך קליפת עמלק, העולה בגמטריה ספק. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"וירח יי את ריח הניחח" - ראשי תיבות "אריה"

שנינו (יומא כא): "חמשה דברים נאמרו באש של מערכה: רבוצה כארי, וברה פחמה וכו'...". דהינו, במקדש הראשון, הצורה של אש המערכה על גבי המזבח היתה כצורת ארי רובץ. (האש, שהיתה רבוצה כארי על המזבח, באה לרמוז, שכמו שהארי היה מגן על בעל הבית מבלי שיצטרך לפעול כלל, כך הגנה אש המערכה (בדמות הארי) על ישראל, שלא יבואו כלל לידי חטא). וכן בזהר הקדוש ("צו" לב) מבואר ענין זה של האריה של אש, הרובץ על המזבח. ומוסיף הזהר ואומר, שהפגנים וישראל היו רואים אש עליונה יורדת מהשמים כדי לקבל את האש התחתונה, ומתלקחים על המזבח, והיו שמחים בכך מאד. ענין זה רמוז בפתוב (בראשית ח, כא): "וירח יי את ריח הניחח" - ראשי תיבות "אריה". ובפתוב (ויקרא ט, ט): "ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח" - סופי תיבות "מתלקחת" - לומר לנו, שהאש שהיתה מתלקחת על המזבח היתה בצורת אריה. יהי רצון שייבנה בית המקדש במהרה בימינו, ונזכה לראות כל זאת בעינינו, אמן!

נס פורים - מעין (=כמו) הגאולה העתידה

אמרו חז"ל בגמרא (פסחים נ): "אמר רבי אחא ב(שם) ר' חנינא: לא פעולם הזה העולם הבא. פעולם הזה (מברך האדם) על בשורות טובות, ואומר: ברוך הטוב והמטיב, ועל בשורות רעות אומר: ברוך דין אמת. (אבל) לעולם הבא - פלו הטוב והמטיב". והנה, על דברי חז"ל אלו, מקשה הצ"ח ושואל: איך אומרים חז"ל "לעולם הבא - פלו הטוב והמטיב"? הלא ברור שלעתיד לבוא לא יהיה שום רע בעולם... והביא בשם הגאון ר' אפרים מבראד זצ"ל, שבאמת אנחנו מאמינים שהקב"ה הוא מקור הטוב, ומאתו לא תצאנה הרעות, שכן "כל מה דעביד רחמנא - לטב עביד" (=כל מה שהקב"ה עושה - לטוב עושה). ומה שנדמה לעינינו שיש דברים רעים בעולם, הוא רק מפני שטחו עינינו מראות ומלהבין שהכל הוא לטובה. אולם, לעתיד לבוא, כאשר יוציא אותנו הקב"ה מאפילה לאורה, יתגלה למפרע שכל הצרות והתלאות שעברו עלינו, הכל היה טוב וחסד גדול, ולא היה רע כלל. וזהו שאמרו חז"ל: "לעולם הבא - פלו הטוב והמטיב". כלומר, אפילו על הרעות, שברכנו עליהם "ברוך דין אמת", לעתיד לבוא נברך עליהם "הטוב והמטיב", מפיו שיתגלה לנו שהכל היה לטובה.

וזהו שפתוב על הגאולה העתידה: "בשוב ה' את שיבת ציון היינו פחלמים" - בגאולה העתידה נהיה כאדם החולם חלום רע, וכשמתעורר הוא מחלומו, רואה שלא היו דברים מעולם, וכי הרע היה רק חלום. והנה, כאשר נתבונן בנס פורים, נראה שהנס היה ממש מעין הגאולה העתידה: לא רק שכלל ישראל זכו לצאת מצרה לרוחה, ומאפילה לאור גדול, אלא הם זכו גם לגילוי גדול ולהשגה מעין הגאולה העתידה - לראות ולהבין שמעולם לא היה שום רע בעולם הזה, והכל הוא דמיון, והוא יתברך - "פלו הטוב והמטיב". והמן וחכמיו, וזרש אשתו, שהיו מבני עמלק, ששנאתם לישראל לא ידעה שובע, בעצם החזירו את ישראל בתשובה. ולאמיתו של דבר, הם היו כלי שרת בידי ההשגחה העליונה, כדי לקדש שם שמים. ולא בכדי נקרא המן - "צורר היהודים". שהרי אחת הסיבות שבגללן נתעורר קטרוג על עם ישראל, היא על היותם מפורדים, ובלי שום אחדות, כמו שאמר המן הרשע: "ישנו עם אחד מפזר ומפחד". ולכן, כדי לתקן פגם זה אמרה אסתר למרדכי: "לך כנוס את כל היהודים" - כדי לאחד אותם - כאיש אחד, בלב אחד. ומי גרם לאחדות זו? - המן הרשע, על-ידי גזירתו. ולכן נקרא המן בכינוי "צורר היהודים", על שקשר וצרר בצורר אחד את כל היהודים, וגרם לאחדות בעם ישראל.

שבת שלום לכל בית ישראל!
נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוּר) לרפואת: ג'וזפין איילה בת אסתר **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:16**

עֲרֻשׁ"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:25**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר... וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ"

עַל הַכְּתוּב כָּאֵן: "וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם מִחַר לַיהוּדִים... וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ", שׁוֹאֵלִים הַמְּפָרְשִׁים בְּתַמִּיהָ: הֲלֹא עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן נִהְרְגוּ כְּבָר קוֹדֵם, עִם שְׂאֵר אוֹיְבֵי הַיְהוּדִים, כְּפִי שְׁמֻסּוּפָר בְּמַגִּילָה (ט, ה' - י'): "וְאֵת... עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן בֶּן הַמִּדְתָּא צָרַר הַיְהוּדִים הֲרָגוּ...".

אִם כֵּן, מִדּוּעַ מְבַקְשֵׁת אֶסְתֵּר שׁוֹב מִהַמֶּלֶךְ "וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ"? כְּדִי לְהַסְבִּיר זֹאת, נִקְדָּמִים לְהַבִּיא אֶת דְּבָרֵי חוֹ"ל, שֶׁקִּבְּלוּ מִרְבוּתֵינוּ, שֶׁבְּכָל מְקוֹם בְּמַגִּילַת אֶסְתֵּר שְׁכַתוּב "הַמֶּלֶךְ" בְּלִבָּד, הַכּוֹנֵה הִיא לְמֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים, הַקֵּב"ה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר "הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרוּשׁ", הַכּוֹנֵה לְאַחְשׁוּרוּשׁ מִמֶּשׁ, כְּפִי שְׁמוּבָא גַם בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ: "...וּבְכָל אֶתְר (=מְקוֹם) (שֶׁבוּ נִכְתָּב בְּמַגִּילָה) הַמֶּלֶךְ סִתָּם - דָּא (=זֶה) קֵב"ה...".

אִם כֵּן, בְּכַתוּב "וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם עַל הַמֶּלֶךְ... ", אֶסְתֵּר הִתְפַּלְּלָה אֶל הַמֶּלֶךְ, הוּא מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים, הַקֵּב"ה, שֶׁ"יִּנָּתֵן גַּם מִחַר לַיהוּדִים... (ש) אֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין, מַה פֶּשֶׁר פְּנִיַת אֶסְתֵּר כָּאֵן לְמַלְכוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּבִקְשָׁה לְתַלּוֹת אֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן? וְהֲלֹא כְּאִמּוֹר הֵם כְּבָר מֵתוּ...

זֹאת וְעוֹד: חוֹ"ל אוֹמְרִים עַל הַכְּתוּב "מִחַר", שֶׁהוּא לְפַעֲמִים לְשׁוֹן עֲתִיד, כְּפִי שְׁכַתוּב בְּתוֹרָה (שְׁמוֹת יג', יד'): "וְהִיָּה כִּי יִשְׁאֲלֶךְ בְּנֵךְ מִחַר לֵאמֹר מַה זֹאת וְאִמְרַתְּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוּצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם...". כְּלֹמֶר, יֵשׁ מְקוֹמוֹת, שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׁכַתוּב "מִחַר", אֵין הַכּוֹנֵה הִיא לְמַחֲרַת הַיּוֹם, אֲלֵא לְעֲתִיד, לְאַחַר זְמַן רַב. וְלִכֵּן צָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין גַּם כָּאֵן, לְמַה הִתְכּוֹנֵה אֶסְתֵּר, בְּאוֹמְרָה "יִנָּתֵן גַּם מִחַר לַיהוּדִים... וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ".

וְאִם לֹא דִי בְּכֶךְ, הָרִי נִתּוֹן נוֹסֵף: מְקוּבֵל אֲצֵל חוֹ"ל, שֶׁהַמֶּלֶךְ "אֵת" בָּאָה לְלַמֵּד עַל רִיבּוּי וְהוֹסֵפָה. וְהֵנָּה, כְּאֲשֶׁר הַמַּגִּילָה מוֹנֵה אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן, הִיא לֹא מוֹנֵה אוֹתָם יַחַד בְּמְרוּצָה, כְּפִי שֶׁהִיא רְאוּי שִׁכְתָּב (=פְּרָשְׁנָתָא, דְּלָפוֹן, אֶסְפְּתָא וכו'), אֲלֵא הַמֶּלֶךְ "וְאֵת" מוֹפִיעָה וּמְפָרֶדֶת בֵּינֵיהֶם עֲשֶׂר פְּעָמִים ("וְאֵת פְּרָשְׁנָתָא וְאֵת דְּלָפוֹן וְאֵת אֶסְפְּתָא: וְאֵת פּוֹרְתָא וְאֵת אֲדִלְיָא וְאֵת אֲרִידְתָּא: וְאֵת פְּרַמְשְׁתָּא וְאֵת אֲרִיסִי וְאֵת אֲרִדִי וְאֵת וִיזְתָּא").

וְאִכּוֹן, בְּיִלְקוּט "מַעַם לְעוֹז" מְבוֹאֵר, שֶׁעֲשֶׂר הַמְּלִים "וְאֵת", הַמוֹפִיעוֹת כָּאֵן, מְרַמְזוֹת עַל תְּלִית עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נוֹסְפִים, מְלַבֵּד עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן!

וּמִכֵּיּוֹן שְׁחוֹ"ל אֶמְרוּ (מִסַּכַּת מַגִּילָה ז'): " (מַגִּילַת) אֶסְתֵּר - בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נִאֲמְרָה", הָרִי בְּוֹדָאֵי שֶׁבְּקִשְׁתָּ אֶסְתֵּר מִהַקֵּב"ה עַל תְּלִיָּה עֲתִידִית שֶׁל עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הַמֶּן נוֹסְפִים - צָרִיכָה לְהִתְקַיֵּם! שְׁכּוֹן, הַמֶּלֶךְ, הוּא הַקֵּב"ה, הַסְּפִים לְבִקְשָׁתָה שֶׁל אֶסְתֵּר, כְּכַתוּב בְּתַשׁוּבַת הַמֶּלֶךְ (מַגִּילַת אֶסְתֵּר ט', יז'): "וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהִיעָשׂוֹת כֵּן". וְאִם כֵּן, הַאֲמָנָם הַתְּגִשָּׁם הַדְּבָר?

הֵבֵה נִדְלַג עַל-פְּנֵי כֶ-2300 שְׁנוֹת הַסְּטוֹרִיָּה, וְנַעֲצֵר בְּתַקוּפַת מְלַחְמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, בְּשׁוֹאָה הָאִיוּמָה שֶׁעֲבָרָה עַל הָעַם הַיְהוּדִי. כִּידּוּעַ, הַגְּרָמָנִים הַנָּאֲצִים, יִמַּח שְׁמָם וְזָכְרָם, רְצוּ לְהַשְׁמִיד חֲלִילָה אֶת כָּל הָעַם הַיְהוּדִי, כְּפִי שֶׁרְצָה לְעֲשׂוֹת הַמֶּן, צוֹרֵר הַיְהוּדִים: "לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֵּ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים מִנְּעַר וְעַד זָקֵן טָף וְנָשִׁים". וְאִכּוֹן, לֹא בְּמַקְרָה הִיָּתָה לְהַמֶּן וּלְגְרָמָנִים מְטָרָה מְשׁוֹתֶפֶת. שְׁכּוֹן, הַגָּאוֹן מוֹיִלְנָא כְּתָב בְּסַפְרֵיו, הַרְבֵּה לְפָנֵי הַשׁוֹאָה הָאִיוּמָה, שֶׁהָאִוּמָה הַגְּרָמָנִית, כְּמוֹ גַם הַמֶּן הַרְשָׁע, הֵם מְזַרְעֵ עֲמָלֵק.

וְהֵנָּה, לְאַחַר הַמְּלַחְמָה וְהַשׁוֹאָה, הוֹעֲמָדוֹ לְדִין חֶלֶק מְאוֹתָם פּוֹשְׁעֵי מְלַחְמָה נִאֲצִיִּים, צְאָצְאֵי עֲמָלֵק, שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בְּנִסְיוֹן הַהִשְׁמָדָה שֶׁל הָעַם הַיְהוּדִי.

בְּמִשְׁפָּטִים אֲלֵה שְׁנַקְרָאוּ "מִשְׁפָּטֵי נִירְנֵבֵרְג" הוֹעֲמָדוֹ לְדִין 23 פּוֹשְׁעֵי מְלַחְמָה נִאֲצִיִּים, אֲשֶׁר מֵתוֹכָם נִידוּנוּ לְמוֹת רַק אֶחָד-עֲשָׂר נִאֲצִיִּים. אוֹלָם בְּנִיגוּד לְכָל הַצִּיּוֹנוּת, שֶׁהַנִּידוּנִים לְמוֹת יוֹצְאוֹ לְהוֹרֵג עַל-יְדֵי כִּיתַת יוֹרִים, כְּנִהוּג

במשפט צבאי, או יועלו על הכסא החשמלי (כנהוג בארה"ב), גזר בית הדין להוציאם להורג בתליה, דבר שהיה חריג וללא תקדים.

והנה, שעתיים לפני ביצוע גזר הדין, הצליח הצורך הנודע לשמחה, גרינג, להתאבד בכלאו. במעשה זה גרם אותו רשע שרק עשרה מצאצאי עמלק בני דורנו, גיעו אל עמוד התליה. וכך, ביום כ"א בתשרי תש"ז (16/10/1946 למנינם) פורסם בכותרות עיתוני העולם, כי נתלו עשרה פושעי מלחמה נאציים.

נמצא מכאן, שבקשת אסתר על תלית עשרה נוספים מבני עמלק בעתיד – אכן התגשמה. אך לא די בכך. למרבה הפלא, אם נסתכל במגילת אסתר, שנכתבה אלפי שנים בצורה אחידה, בעמוד בו כתובים עשרת בני המן, נגלה לפליאתנו, כי בין האותיות של שמות עשרת בני המן מצוירות שלש אותיות חריגות, קטנות יותר (=זעירות) – פרשנדת (ת' זעירא), פרמטת (ש' זעירא), ורתא (ו' זעירא). שלש האותיות הללו יוצרות את המלה **תש"ז**, שנת הוצאתם להורג של אותם עשרת פושעי מלחמה נאציים. הפליאה גדלה שבעתיים, כאשר עיון בלוח השנה העברי מגלה, שיום הוצאתם להורג, כ"א בתשרי, הוא יום "**הושענא רבא**", הידוע גם כ– "**יום חיתום הדין**"! ביום זה מוציא הקב"ה לפועל את גזר הדין שנחתם...!!! ברוך הוא וברוך שמו של מלך מלכי המלכים, הקב"ה, שדבריו חיים וקיימים, ונחמדים לעד ולעולמי עולמים. (על פי "לקח טוב")

"לפני ה' קדש קדשים הוא..."

בספר "מירון" מובא סיפור נפלא, המדגיש עד כמה עם ישראל משתדל בגמילות חסדים ומיטיב לזולת. ר' ראובן שפניר היה אחד ומיוחד. כל ימיו עסק במצות ובגמילות חסדים. ערב שבת אחד, בימי העליה הגדולה לארץ ישראל, היה ר' ראובן ממחר לקבלת שבת בבית הפנסת הגדול שבפיר ת"א. בדרכו חלף על פני זוג צעיר ותינוק, שנשא בידי האשה. אותו הזוג היו הולכים במהירות ובחפזון לכיוון חוף הים. עיניהם היו אדומות מבכי, והם נראו בצרה גדולה. ר' ראובן עכב אותם, ופנה אליהם באדיבות, בנסיון לדעת את סיבת צערם ובכים. הם שתקו, ולא רצו להגיד לו, ושוב עלו דמעות בעיניהם. אולם, כאשר הפציר בהם, החל האיש מספר את צפונות לבו: "לפני מספר חודשים עלינו מגרמניה לארץ ישראל. אין לנו אף מכר וקרוב בארץ, ואין לנו גם היכן לגור. לישון אנו ישנים על ספסלים בגנים ציבוריים. ובגלל התינוק איננו מוצאים עבודה. הגיעו מים עד נפש, והחלטנו החלטה נוראה, לאבד את עצמנו לדעת בטביעה!". כאשר שמע ר' ראובן את הדברים, צעק צעקה גדולה: "גואלד! הישמע פזאת בישראל?". מיד פנה אל בני הזוג, ואמר להם: "מעתה, עלי דאגתכם! מהיום אני קרובכם! לא אנוח ולא אשקוט עד אשר אסדר אתכם". ואז, חשב קצת, ואמר להם לבוא אחריו. הוא לקחם לבנין, שהיה בשלבי בניה אחרונים. לא הסס, ובעצם יום השבת דחף את הדלת בגופו החסון פעם ופעמים, עד שהדלת נפתחה לרוחה, הכניסם לדירה, ואמר להם: "כאן תשבו עד לאחר השבת, ואם ירצה השם, לאחר מכן אדאג לכם לדירה קבועה". ר' ראובן לא נח לרגע. הוא נגש לשכנים ברחוב ובקש אכל. הללו הורידו פתיליה וסיר חמין, ונתנו לו. הוא המשיך לחפש בדירות הסמוכות, והשיג חלות וכלי אכל, ארנז, מזרונים ושמיכות. ושוב אמר לאותו זוג דברי עידוד, והלך לדרכו.

ביום ראשון בבקר השפים ר' ראובן, ולפני שהתפלל הגיע לבנין שבו שהו הזוג, לפני שיגיעו הפועלים, כדי שלא יגרמו להם צער ובושה. והתחיל בדין ודברים אתם. מיד הוזמן הקבלן למקום, ולאחר מסע שכנוע הסכים שהזוג ישאר עד שתמצא להם דירה. כדי למנוע פלישות לדירות נוספות, הסכים ר' ראובן להעסיק שומר לילה בבנין על חשבוננו.

לאחר זמן לא רב סדר ר' ראובן לילד גנון, והאשה ובעלה מצאו עבודה מסודרת, והצליחו לעבור לדירה שכורה, ולכלכל את עצמם.

כיום מותר לגלות, שהעולה המסכן והמיואש הפך לאחד היבואנים והיצואנים הגדולים בארץ! כל אותן השנים חפש את ר' ראובן, כדי להודות לו על הצלת נפשות ביתו, אך ר' ראובן התחמק ממנו.

כששאלו את ר' ראובן על-כך, אמר, שהוא נזהר מלפגוש אותם, כיון שהוא חושש שבשעת הפגישה תהיה להם חלישות-דעת, והם יתבישו מפניו, לפיכך מוטב לו להימנע מפגישה שכזו! ועל-כך יש רק לומר – "ר' ראובן שפניר! כן ירבו כמוך בישראל".

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: צו (שַׁבַּת זְכוֹר) לרפואת: גְּזוּפִין אֵיילָה בַת אַסְתֵּר **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 17:16**

עֲרַשׁ"ק יב' אדר ב' תשע"ד (14.3.2014) ומיטל דורית בת רות **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 18:25**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעַמְלָק..."

יְדוּעַ וּמְפֹרָסִם מִפִּי סוֹפְרִים וּסְפָרִים קְדוּשִׁים, כִּי קְלִיפַת עַמְלָק הִיא קְלִיפַת הַגְּאוּהָ. שָׁפֵן, "עַמְלָק" בְּגִימְטְרִיָּה "רַם", בְּבַחֲנִית "וְרַם לְבַבְךָ וְשִׁכְחֶתָּ". וְלָכֵן, הָמֵן, שֶׁהִיא מִזְרַע עַמְלָק, מַחְמַת גְּדֹל גְּאוּתוֹ, עָשָׂה עֲצֻמוֹ עֲבוּדָה זָרָה, וּבִקֵּשׁ מִכֻּלָּם שִׁישֶׁתְּחֹוּ לוֹ.

וְהִנֵּה אָמְרוּ חֲזו"ל שְׁסוּגִילַת וּקְדוּשַׁת יוֹם הַפּוּרִים – יֵשׁ בְּכוּחָה לְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת הַגְּאוּהָ. וְלָכֵן, חֵג הַפּוּרִים תָּמִיד יִפּוּל רַק בְּיָמִים ג' א' ו' ה', שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת גְּאוּהָ – לְהוֹרוֹת שְׁקִדּוּשַׁת פּוּרִים מִבְּטֻלַת אֶת קְלִיפַת הַגְּאוּהָ. וְאִכּוֹן, עֵיקָר מִפְּלֹתוֹ שֶׁל הָמֵן הִרְשַׁע הִיָּתָה עַל-יְדֵי כֹּךְ שִׁישְׁרָאֵל בָּאוּ לִיְדֵי מִידַת הָעֲנָוָה, בְּהַפְּרִים בְּכֹךְ שֶׁחֲטָאוּ וְנִהְנוּ מִסְּעוּדָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ רִשָׁע (=אֲחִישֶׁרֶשׁ). עַל-כֵּן הִתְאַסְּפוּ יַחַד לְצוּם שְׁלֹשָׁה יָמִים, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגְמוּ. וְעַל-כֵּן כֹּךְ רָמַז הַפְּסוּקָה (מִגִּילַת אַסְתֵּר ז', ח'): "וְהָמֵן נִפְלַע עַל הַמַּטָּה" – רֵאשִׁי תִּיבוֹת "עֲנָוָה" – לוֹמַר לָנוּ, שֶׁעֵיקָר נִפְּלֵנוּ שֶׁל הָמֵן הִיָּתָה עַל-יְדֵי מִידַת הָעֲנָוָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְלָכֵן, גַּם פּוּרִים הִתְרַחַשׁ דוֹקָא עַל-יְדֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר, שֶׁהִיָּתָה בָּהֶם מִידַת הָעֲנָוָה. כְּפִי שְׂאוּמְרִים חֲזו"ל בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (אסתר ו', ב'): "אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשֵׁן הַבֵּירָה" – אִישׁ, מְלָמֵד שֶׁהִיָּה מְרַדְכֵי שְׁקוֹל בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ, דְּכַתִּיב בֵּיהּ 'וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מְאֹד". וְכֵן פֶּתַח הַגְּהָ"ק הַחֵיד"א זצ"ל: "אִישׁ יְהוּדִי" בְּגִימְטְרִיָּה "מִשָּׁה". לְהוֹרוֹת לָנוּ שֶׁמְרַדְכֵי הִיָּה עָנָו כְּמִשָּׁה רַבָּנָה. וְלָכֵן, כְּמוֹ שֶׁמִּשָּׁה יָצָא לְהִלָּחֵם וּלְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת עַמְלָק (כְּפִי שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת יז', יא): "וְהִיָּה כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגִבְרַת יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יִנִּיחַ יָדוֹ וְגִבְרַת עַמְלָק") – כֵּן זָכָה מְרַדְכֵי, לְהַכְנִיעַ אֶת הָמֵן, גְּזַע עַמְלָק, בְּזָכוֹת גְּדֹל עֲנֻתָנוֹתוֹ.

וְהִנֵּה, כְּתַב הַ"מְאוּרֵי אוֹר" (מַע' אוֹת גְּאוּהָ), שֶׁהִבֵּא לִיְדֵי גְּאוּהָ פּוּגִם בְּשֵׁם הַקַּב"ה בְּאוֹתִיּוֹת יְה' (יְהוּה), שֶׁהֵן בְּגִימְטְרִיָּה "גְּאוּהָ". וְלָכֵן, כָּל הַמְּכַנִּיעַ אֶת הַגְּאוּהָ בְּקִרְבּוֹ, וּבֵא לִיְדֵי עֲנָוָה, מְאִיר עַל-יְדֵי כֹךְ אֶת אוֹתִיּוֹת יְה', מִשֵּׁם ה', וְיָכוֹל לְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת עַמְלָק. וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב בְּמִלְחַמַת עַמְלָק (סוֹף פְּרֻשַׁת בְּשַׁלַּח): "וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעַמְלָק..." דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי שֵׁם יְה', שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיָּה "גְּאוּהָ", נִיתֵן לְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת הַגְּאוּהָ, הוּא עַמְלָק. וּמוֹסִיף וְאוֹמֵר הַ"מְאוּרֵי אוֹר": הִנֵּה, יְהוּדִי הוּא אוֹתִיּוֹת יו"ד ה"י(יְה), מִפִּינֵן וְעֵיקָר כּוּחוֹ שֶׁל מְרַדְכֵי הִיָּה לְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת עַמְלָק, עַל-יְדֵי מִידַת הָעֲנָוָה, לָכֵן נִקְרָא בְּתוֹרָה "מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי", לְרְמוֹז שֶׁאֲצִלוּ הֵיוּ אוֹתִיּוֹת יו"ד ה"י(יְה), בְּשִׁלְמוֹת וּלְלֹא פָּגָם.

לְפִי זֶה יִתְבָּאֵר גַּם מְאֹד חֲזו"ל (מִגִּילַת יג'): "אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: גְּלוּי וְיְדוּעַ לְפָנַי מִי שֶׁאָמַר 'וְהִיָּה הָעוֹלָם', שֶׁעֲתִיד הָמֵן לְשְׁקוֹל שְׁקָלִים עַל יִשְׂרָאֵל – לְפִיכֹךְ הַקְּדִים שְׁקָלֵיהֶן(=שֶׁל יִשְׂרָאֵל) לְשְׁקָלֵיו(=שֶׁל הָמֵן)... וְהֵינּוּ דַתְנָן(=וְזֶהוּ שְׁלֹמֹדֵנוּ): בְּאֶחָד בְּאֶדָר מְשִׁמִּיעִין(=מְכַרְיִזִים) עַל הַשְּׁקָלִים".

וְהָעֲנָוָה הוּא עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּסְפָרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי מֵה שְׁצוּהָ הַקַּב"ה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְתַתּוֹ מַחְצִית הַשְּׁקָל הוּא כְּדֵי לְרְמוֹז עַל מִידַת הָעֲנָוָה – כְּדֵי שִׁיחֲזִיק כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶת עֲצֻמוֹ רַק לְמַחְצִית, וְלֹא לְדַבָּר שְׁלֵם. וּמִפִּינֵן שְׁלֹמֹדֵנוּ שֶׁעֵיקָר הַכְּנַעַת קְלִיפַת עַמְלָק הוּא עַל-יְדֵי מִידַת הָעֲנָוָה, סִבֵּב הַקַּב"ה שֶׁגִּזְרִית הָמֵן הִרְשַׁע תַּחֲוִל בְּחֻדֶשׁ אֶדָר (שְׁבו "מְשִׁמִּיעִין עַל הַשְּׁקָלִים"), כְּדֵי לְרְמוֹז לְיִשְׂרָאֵל שֶׁעֵיקָר הַכְּנַעַת קְלִיפַת עַמְלָק הִיא עַל-יְדֵי מִידַת הָעֲנָוָה, הַנְּרַמֶּזֶת בְּמַחְצִית הַשְּׁקָל.

יְהִי רְצוֹן, שִׁיזְכְּנוּ ה' יִתְבָּרַךְ לְבַטֵּל בְּקִרְבָּנוּ אֶת מִידַת הַגְּאוּהָ, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְבוֹא לְמִידַת הָעֲנָוָה וּלְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת עַמְלָק, הִיא קְלִיפַת הַגְּאוּהָ, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וַתִּקְרָא אַסְתֵּר לְהַתְּךָ" (אסתר ד', ה')

הַסְּפָר "יְעֻרוֹת הַדְּבִשׁ" מְבִיא בְּשֵׁם הַמְּקוּבָּלִים דְּבַר פְּלֹא: מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי הוּא גְּלִגּוּל וְנִיצוּץ נִשְׁמָתוֹ שֶׁל מִשָּׁה רַבָּנָה, וְהָמֵן הִרְשַׁע הוּא גְּלִגּוּלוֹ שֶׁל הָאִישׁ הַמְּצָרִי שֶׁהִרְגַּ מִשָּׁה רַבָּנָה, וְטָמֵן אוֹתוֹ בְּחוֹל (וְלָכֵן רָצָה לְנַקּוּם אֶת נַקְמָתוֹ

בְּמַרְדְּכִי, וְאֵילֹו אֶסְתֵּר הִיא גִלְגּוּל וְנִיצוּץ בְּתִיָּה בַת פְּרָעָה, וְלִכֵּן לְקַחְהָ מְרַדְּכִי לֹו לְבַת.
וּמִמְשִׁיךְ "יַעֲרוֹת הַדְּבִשׁ" וְאוֹמֵר, עַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּכַתְבֵי הָאֵר"י זצ"ל, כִּי מֹשֶׁה רִבְּנֵו הֶרַג אֶת הַמִּצְרִי בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ "תַּפְּהָ" – שֵׁם שְׂיֹוצָא מֵהַפְּסוּק בְּתִהִילִים (קנ', ו'): "כָּל הַנְּשֻׁמָּה תִּהְלֵל יָהּ". וְלִכֵּן כֹּאשֶׁר אָמַר מֹשֶׁה לְדָתָן
וְלֵאבִירָם (שְׁמוֹת ב', יג'): "לִמָּה תַּפְּהָ רַעַךְ", וְהִזְכִּיר שֵׁם אֶת הַשֵּׁם "תַּפְּהָ", שֶׁבְּעֹזֶרֶתוֹ הֶרַג אֶת הַמִּצְרִי, עָנָה לֹו
הַרְשָׁע: "הֲלֹהֶרְגַנִּי אַתָּה אָמַר, כֹּאשֶׁר הֶרַגְתָּ אֶת הַמִּצְרִי?" כִּלּוֹמֵר הָאֵם גַּם אוֹתִי אַתָּה רוֹצֵה לְהַרוֹג בְּשֵׁם "תַּפְּהָ",
כְּמוֹ שֶׁהֶרַגְתָּ אֶת הַמִּצְרִי?

לְפִי זֶה מְבֹאֵר הַרַה"ק מִקְמָאֲרֵנָא זי"ע, שֶׁכֹּאשֶׁר רִאֲתָה אֶסְתֵּר שְׂמֵרְדְּכִי נִוְדַעְוֵעַ כָּל-כַּף מַגְזִירַת הַמֶּן לְהַשְׁמִיד אֶת
כָּל הַיְּהוּדִים, עַד שֶׁכְּתוּצָאָה מִכַּף "וַיִּקְרַע מְרַדְּכִי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שֵׁק וְאִפֶּר... וַיִּזְעַק וַעֲקָה גְדֻלָּה וּמְרָה" (אֶסְתֵּר ד',
א') – הַתְּפִלָּאָה מְאוּד, מְדוּעַ אֵין מְרַדְּכִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֵׁם "תַּפְּהָ", כְּמוֹ שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ מֹשֶׁה בְּכַדִּי לְהַרוֹג אֶת הַמִּצְרִי.
וְלִכֵּן: "וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לְהַתְּדָן". "הַתְּדָן" אוֹתִיתוֹת הַשֵּׁם "תַּפְּהָ", "וַתִּצְוֶהוּ עַל מְרַדְּכִי לְדַעַת מַה זֶה וְעַל מַה זֶה", כִּלּוֹמֵר
מְדוּעַ אֵין הוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֵׁם "תַּפְּהָ" כְּדִי לְהַרוֹג אֶת הַמֶּן וּלְבַטֵּל אֶת הַגְּזִירָה?

וּבִאֲמַת צְרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מְדוּעַ לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ מְרַדְּכִי (גִלְגּוּל וְנִיצוּץ שֶׁל מֹשֶׁה) בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ "תַּפְּהָ" כְּדִי לְהַרוֹג
אֶת הַמֶּן (גִלְגּוּל הַמִּצְרִי)? שְׁהָרִי כַּף עָשָׂה מֹשֶׁה רִבְּנֵו!

נִיתָן לְבֹאֵר זֹאת עַל-פִּי דְבָרֵי הַחִיד"א הַקְּדוֹשׁ: "בְּשַׁעָה שְׁהוֹצִיאוּ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא לְהַרְיָגָה, זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע הָיָה,
וְהָיוּ סוֹרְקִין אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָקוֹת שֶׁל בְּרִזֵּל, וְהָיָה מְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, (בְּכַף שֶׁקְרָא "קְרִיאַת שְׁמַע").
אָמְרוּ לֹו תְלַמִּידָיו: רִבְּנֵו עַד כָּאֵן? אָמַר לָהֶם: כָּל יְמֵי הַיִּתִּי מִצְטָעֵר עַל פְּסוּק זֶה "וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ... וּבְכָל
נַפְשֶׁךָ", אֲפִילוֹ נוֹטֵל אֶת נַשְׁמַתְךָ... וְעַכְשָׁיו שְׁבֵא הַדְּבָר לְיָדִי לֹא אֶקְיַמְנֵו וְצְרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מְדוּעַ שְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ
תְלַמִּידָיו: "רִבְּנֵו, עַד כָּאֵן"? מַהוּ עַד כָּאֵן?

וּבִבְאֵר הַחִיד"א עַל-פִּי הַמְּקוּבָּלִים, שֶׁהֵנָּה הַשֵּׁם "תַּפְּהָ" מְרוֹמָז בְּסוֹפֵי הַתִּיבוֹת "וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", וְאֵילוֹ הָיָה
רַבִּי עֲקִיבָא מְכוּן בְּשֵׁם זֶה, הָיָה יְכוֹל לְהַרוֹג אֶת הַרְשָׁעִים שְׁהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהוֹרֵג וּלְהַנְצִיל. וְלִכֵּן, כֹּאשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ
תְלַמִּידָיו, שֶׁהוּא מְאָרִיךְ בְּ"אַחַד" (שֶׁל "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל"), וְאֵינוֹ מְמַשֵּׁיךְ לֹוֹמֵר אֶת הַפְּסוּק: "וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ",
שְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ: "רִבְּנֵו, עַד כָּאֵן"? לִמָּה אַתָּה אוֹמֵר רַק עַד כָּאֵן אֶת "קְרִיאַת שְׁמַע"? הֲלֹא אִם תִּמְשִׁיךְ אֶת הַפְּסוּק
"וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", שְׁמְרוֹמָז בּוֹ הַשֵּׁם "תַּפְּהָ", תּוֹכֵל לְהַכּוֹת וּלְהַרוֹג אֶת הַמְּנַסִּים לְהוֹרֵגָה, וּלְהַנְצִיל!
עַל כַּף עָנָה לָהֶם רַבִּי עֲקִיבָא: כָּל יְמֵי הַיִּתִּי מִצְטָעֵר עַל פְּסוּק זֶה "וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ... וּבְכָל נַפְשֶׁךָ", אֲפִילוֹ
נוֹטֵל אֶת נַשְׁמַתְךָ... וְעַכְשָׁיו שְׁבֵא הַדְּבָר לְיָדִי לֹא אֶקְיַמְנֵו נְכוּן שְׂיִישׁ בְּיָדִי הַכַּח לְהַרוֹג אֶת שׁוֹבֵי בְּשֵׁם "תַּפְּהָ", אִךְ
רְצוֹנִי הוּא לְמַסּוֹר אֶת נַפְשִׁי וּלְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם.

וְלְפִי זֶה מְבֹאֵר הַיֵּטֵב מְדוּעַ סָרַב מְרַדְּכִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשֵׁם "תַּפְּהָ" בְּכַדִּי לְהַכּוֹת וּלְהַרוֹג אֶת הַמֶּן הַרְשָׁע, כִּי רָצָה
לְמַסּוֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת ה' יַתְּבָרֵךְ. אֲלֹא שֶׁהַקַּב"ה, בְּרוּב רַחֲמָיו וְחַסְדָּיו, שָׁלַח עַל-יָדֵי מְרַדְּכִי נֶס וְהַצִּלָּה לְכָל
יִשְׂרָאֵל, וְלִיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר, וְכֵן יִהְיֶה לָנוּ, אֲמֵן כֵּן יִהִי רְצוֹן.

"חַיֵּב אֵינֶשׁ לְבְּסוּמִי" (=חַיֵּב אָדָם לְהִשְׁתַּכַּר) בְּמִשְׁךָ כָּל חֹדֶשׁ אֲדָר...

בְּעִיר קְרִיאַקָא הָיָה שְׁתַּיִן אַחַד, שֶׁהָיָה שׁוֹתֵה יי"ש וּמִשְׁתַּכַּר כָּל חֹדֶשׁ אֲדָר. כֹּאשֶׁר שְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ לְפֶשֶׁר הַדְּבָר – מְדוּעַ
הוּא מִשְׁתַּכַּר כָּל חֹדֶשׁ וְהָרִי מִצּוֹת, "חַיֵּב אֵינֶשׁ לְבְּסוּמִי בְּפוּרִיא... (=חַיֵּב אָדָם לְהִשְׁתַּכַּר בְּפוּרִים" הִיא רַק בְּפוּרִים,
וְלֹא בְּכָל חֹדֶשׁ אֲדָר! הָיָה מְסַבֵּיר אוֹתוֹ שְׁתַּיִן וְאוֹמֵר: הֲלֹא הַמֶּן הַרְשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל
הַיְּהוּדִים, מְנַעַר וְעַד זְקוֹן, טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד! וְלִכְאוּרָה, צְרִיךְ לְשְׂאוֹל, כִּיִּצַּד קָבַע הַמֶּן הַרְשָׁע זְמַן שֶׁל יוֹם אֶחָד
בְּלִבָּד כְּדִי לְהַרוֹג אֶת כָּל הַיְּהוּדִים? אוֹלִי יַתְחַבְּאוּ כְּמָה יְהוּדִים בְּתוֹךְ בּוֹרוֹת, שִׁיחִים וּמְעָרוֹת, וְלֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ
לְהוֹרֵגֵם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם? עַל-כֵּן, מְלַכְתְּחִילָה הָיָה צְרִיךְ לְקַבּוֹעַ זְמַן אֶת כָּל חֹדֶשׁ אֲדָר. אֲלֹא – הַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ שְׁתַּיִן
לְהַסְבִּיר – הַמֶּן רָשַׁע גְּדוֹל הָיָה, וְחָשַׁב לְעֲצוּמוֹ, 'אוֹלִי לֹא אֲצַלִּיחַ מְזוּמָתִי לְהַרוֹג אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, וְהַכֵּל יַתְּהַפֵּךְ
עָלֵיהֶם לְטוֹבָה – הָרִי אֲזוּ בּוֹדָאִי יַעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל יָמִים אֵלוֹ לְיָמִים טוֹבִים'. וְלִכֵּן קָבַע הַמֶּן רַק יוֹם אֶחָד לְהַרוֹג בּוֹ אֶת
כָּל הַיְּהוּדִים, כְּדִי שְׂאֵם לֹא תִצְלִיחַ מְזוּמָתוֹ, לְפַחּוֹת יִהְיֶה לְיִשְׂרָאֵל רַק יוֹם טוֹב אֶחָד לְחַגּוּג, וְלֹא חֹדֶשׁ שָׁלֵם. וְסִים
אוֹתוֹ שְׁתַּיִן וְאָמַר בְּחִיוָךְ: אֲבָל, הָרִי אֲנִי יוֹדַע אֶת כּוֹנְתוֹ שֶׁל הַמֶּן הַרְשָׁע, הַרוֹצֵה לְמַעַט בְּשִׁמְחָתְנוּ, וְלִכֵּן אֲנִי שׁוֹתֵה
לְשׁוֹכְרָה, וּמְקִים אֶת מִצְוֹת "חַיֵּב אֵינֶשׁ לְבְּסוּמִי" (=חַיֵּב אָדָם לְהִשְׁתַּכַּר) בְּמִשְׁךָ כָּל חֹדֶשׁ אֲדָר...

שֶׁבֶת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!